

TRANSKRIPT
67. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 23.12.2009. godine, sa početkom u 10.13 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, dame i gospodo, poštovani gosti, otvaram 67. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Kolegice i kolege poslanici, poštovani gosti.

Pored poslanika, uobičajeno, pozvali smo naše redovne goste, predsjedavajućeg i članove Predsjedništva BiH, predsjedavajućeg i članove Savjeta ministara BiH, predstavnike OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija, kao i nevladinih organizacija koje prate rad našeg Doma. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam, kao i predstavnike medija.

Prema informaciji naše službe, sjednici je prisutno 31 poslanik. Gospodin Jerko Ivanković je opravdao svoje odsustvo. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Kao što znate, današnja sjednica ima samo jednu tačku dnevnog reda.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, poštovani predstavnici medija.

Na osnovu člana 65., stava 1. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, podnosim vam sljedeći Prijedlog dopune dnevnog reda 67. sjednice Predstavničkog doma PSBiH.

Predlažem da nakon razmatranja budžeta, dakle, da to bude druga tačka dnevnog reda, uvrstimo danas novu tačku dnevnog reda koja nosi sljedeći naziv – Razmatranje zaključaka o oduzimanju diplomatskih pasoša ministrima u Vijeću ministara BiH, poslanicima i delegatima u Parlamentarnoj skupštini BiH. Uz prijedlog za ovu tačku dnevnog reda, dostavljam i prijedlog zaključaka.

Dakle, u prvom zaključku, predlažem da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pozove sve ministre u Vijeću ministara BiH, poslanike i delegate u Parlamentarnoj skupštini

BiH, da najkasnije do 31.12.2009. godine vrate diplomatske pasoše kako bi isti dijelili sudbinu svih građana BiH.

Drugi zaključak odnosi se na to da ovaj zaključak bude na snazi do potpune liberalizacije viznog režima za sve građane BiH.

I treći zaključak, da danas, kao Predstavnički dom PSBiH, uputimo javno izvinjenje građanima BiH zbog negativnih posljedica blokade procesa liberalizacije viznog režima.

Istovremeno, smatram da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH treba danas uputiti javnu čestitiku građanima Makedonije, Crne Gore i Srbije čiji građani od 19. decembra ove godine mogu slobodno putovati u zemlje šengenskog prostora.

S obzirom na zaista ovu tužnu sliku u BiH i tužno saznanje da kompletan region i susjedne zemlje i njihovi građani mogu sada slobodno da putuju u zemlje šengenskog prostora, a da su građani BiH osuđeni, kao najgori taoci, da stoje u ogromnim redovima pred diplomatsko-konzularnim predstavništvima, a da za to znamo dobro ko snosi krivicu, ovdje, naravno, naveo bih i predsjednike vladajućih stranaka, međutim, kako nisu ovdje na državnom nivou, možemo ih samo pozvati, ali nisam ih navodio u ove zaključke. Smatram da najmanje što možemo učiniti u ovom trenutku jeste da danas usvojimo ove zaključke i da fino i mi vratimo svoje diplomatske pasoše kako bismo, dakle, dijelili sudbinu građana BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

DENIS BEĆIROVIĆ

Dostavljam u pisanoj formi kompletan prijedlog.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, replika. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja moram replicirati, jer 23. prosinca bi trebala biti priprema za Božić, barem nama katolicima, i nemam ništa protiv današnje sjednice kako bi BiH imala, odnosno institucije BiH imale proračun. Međutim, širenje dnevnog reda i to na ovakav način, moj prilog ovoj točki dnevnog reda je da ja predlažem da mi vratimo diplomatske putovnice, a ne da nam se oduzimaju. Mi nismo nikakvi kriminalci, da smo te putovnice negdje ukrali, pa da nam ih neko sada oduzima.

Ja predlažem da mi jednim zaključkom vratimo putovnice i da nigdje ne putujemo. To je smisao ove točke. Dakle, da ministri, ni zastupnici u Parlamentarnoj skupštini BiH ne mogu nigdje otputovati, da udarimo kineski zid oko BiH, jer to je smisao ovdje ove priče danas. A ako gospodin Bećirović inzistira na ovoj točki, neka to bude jedna posebna sjednica i to prekosutra, u petak, mi ćemo slaviti Božić, a neka ovdje se raspravlja o tome hoće li se oduzimati ili ne, ali ja, kao Vinko Zorić, osobno sada govorim, jer nisam se ni sa kim drugim konsultirao, ja sam spreman vratiti svoju putovnicu, ne treba mi je niko oduzimati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja imam jednu vrstu replike na praksu. Dakle, mi imamo Prošireni kolegij, ne osporavajući, naravno, pravo svakog poslanika, međutim, ovo je već jedna praksa, dakle, mi imamo Prošireni kolegij ovog Predstavničkog doma koji utvrđuje dnevni red. Dakle, zašto nije jutros ova inicijativa Kluba SDP-a bila na Proširenog kolegiju? Na ovakav način mi dovodimo u pitanje uopšte funkciju Proširenog kolegija, ne osporavajući, naravno, pravo na inicijativu, pa i na sadržaj.

Dakle, ja se pridružujem, gospodine Bećiroviću, potrebi jedne vrste moralne i javne odgovornosti i slažem se sa gospodinom Zorićem, dakle, do nas je hoćemo li putovati ili nećemo putovati. Ja ne putujem od maja mjeseca kad sam javno rekao da ne putujem. Ne treba mi oduzimati pasoš, niti bilo kome od vas, kako kaže gospodin Zorić, zašto oduzimati, stvar je moralnog odnosa, odnosno, odgovornosti prema neispunjenju određenih uslova. Ali insistiram i molim poslanike, preko svojih predstavnika u Proširenog kolegiju, da sve inicijative i ideje možemo prije sjednice raspraviti, pripremiti, dogovoriti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Imamo tri replike. Ja bih vas molio da skratimo ovu vrstu predrasprave o dnevnom redu, ali, evo.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Prvo da razjasnimo ovaj dio oko Proširenog kolegija. Dakle kad god Klub poslanika SDP-a predloži neku inicijativu, on to na vrijeme uradi i to urade i naši predstavnici u Kolegiju Predstavničkog doma, kada je, da budem precizan, u pitanju inicijativa Kluba poslanika SDP-a. Kada individualno neki od poslanika nešto predlaže, onda to ne mora biti ni stav kluba, jer, dozvolite, da osim toga što smo kolektivno članovi kluba, djelujemo i individualno kao poslanici.

Drugo, kada je riječ o ovim predstojećim božićnim blagdanima, novogodišnjim i svim drugim praznicima, upravo je to razlog zbog čega bismo mi trebali učiniti ovaj danas korak, jer građani svih susjednih zemalja, ali, ponavljam, ne mali broj unutar vlasti, već široki slojevi društva, upravo su željeli da ove božićne blagdane, novogodišnje, itd., provedu sa svojim prijateljima, sa svojim porodicama i familijama širom Evrope, međutim, zbog ovakve situacije, to ljudi ne mogu uraditi. Tako da je to dodatni razlog da i mi se solidarišemo zajedno sa svim građanima u ovoj zemlji.

I, naravno, ovo je samo poziv, a ne zaključak kako su to neki željeli da ovdje predstave, kao da je to neko nametanje, itd. U stavu 1. ovih zaključaka pozivaju se svi ministri, poslanici i delegati. Prema tome, svako od njih neka odluči, ako danas prihvatimo ove zaključke, kako i na koji način će djelovati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, molim vas.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ali, vjerujte, to želim na kraju vrlo jasno podcrtati, najmanji problem je forma, šta ćemo mi, kako ćemo danas uraditi, najveći problem je što su zaista građani BiH postali jedini taoci u regionu, dakle, u jugoistočnoj Evropi i što neko u ovoj zemlji napokon mora dati ozbiljan odgovor na to pitanje. Odgovor nije da non stop čujemo kako jedni na druge prebacuju odgovornost, a ljudi u ovoj zemlji se nalaze u ovako jednoj, u najmanju ruku, tužnoj situaciji.

Možda i jeste dosta, pošto, evo, neki poslanici dobacuju da govorim o tome, ali ja mislim da nije dosta, jer stanje je mnogo teže nego što to bilo ko može riječima ovdje u parlamentu trenutno objasniti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja vas molim da replikama ne pokušavamo da današnju sjednicu pretvorimo u nešto zbog čega se nismo sastali, ali ako već se mora.

Uvaženi poslanik Adem Huskić, replika. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, poštovani članovi Vijeća ministara BiH i ostali gosti.

Ja mislim da je potpuno neprimjereno da danas pričamo o ovome. Mislio sam da ćemo se danas fokusirati na jednu jedinu tačku dnevnog reda za koju mislim da je od najvećeg značaja za najveći broj građana ove zemlje. Međutim, kao što je kolega Belkić rekao, u zadnje vrijeme, koje traje dosta dugo, kolege iz SDP-a, zaista, zloupotrebljavaju Poslovnik. Ja to moram reći.

Ja mislim da je ovo jedan, što je kolega Bećirović rekao, klasičan demagoški pristup zato što su ovdje kamere bile prisutne, da to nema nikakve veze sa položajem građana niti vidim da on ima brigu niti odgovornost za položaj građana, ali se slažem da je žalosno da BiH nema slobodan vizni režim. Evo, ja ću biti vjerodostojan, bez ikakvog poziva, ja predajem Vama, gospodine predsjedavajući, ovaj svoj diplomatski pasoš, ne želim ga koristiti dok se ne ukinu vize BiH. Želim samo da kažem da ova situacija u kojoj se mi nalazimo, ne mislim da leži odgovornost za to ovdje u ovoj sali. Ja mislim da odgovornost čak ne leži ni unutar BiH, da odgovornost leži negdje na nekom drugom mjestu, jer, po mom mišljenju, liberalizaciju viznog režima su dobile susjedne zemlje koje nisu također ispunile uslove koji su im postavljeni, a to je sad stvar evropske politike na koju mi ne možemo uticati. Građani BiH jesu taoci, ali ne mislim da su taoci onoga što se dešava u ovoj sali, nego puno šireg konteksta, i u znak, kako bih rekao, protesta protiv takvog odnosa prema građanima BiH, ja ne želim da koristim svoj pasoš.

Pozivam kolegu Bećirovića da isto tako uradi i svi drugi koji misle da je to tako, svako neka uradi onako kako misli da je najbolje.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, molim vas. Adrese gdje se predaju pasoši su adrese tamo gdje su izdati. Prema tome, nemojte da predajete na pogrešnu adresu. Nismo arhivari ovdje, ali, idemo dalje.

Lista replika, Ekrem Ajanović, uvaženi poslanik. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice.

Ja sam cijenio i danas, cijenim gospodina poslanika koji je ovo predložio. Moram da kažem da imam pasoš, a da sam za ove tri godine dva puta otišao, jednom u Bugarsku, jednom u Švicarsku. Ali ovaj demagoški prijedlog, to je rušenje države potpuno kao i mnoga druga djelovanja kojima se ruši država. Kako ljudi ne shvataju da bi nastala potpuna paraliza, da BiH, kao država, ne bi mogla više uopšte funkcionisati, i zato sam da mi odbijemo ovakve glupe inicijative, bez obzira ko ih je predlagao, a ne da se udvara našim biračima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas da se sa uvažavanjem odnosimo.

Uvaženi poslanik, Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege.

Prvo, ja mislim da je prijedlog suprotan članu 62., tačka 3. Poslovnika Predstavničkog doma koji govori o hitnom sazivanju sjednica Doma.

Naime, duh tog člana je, u stvari, da onaj ko i na čiji zahtjev se saziva sjednica, predlaže dnevni red i da taj dnevni red može biti predložen i na samoj sjednici. Dakle, podrazumijeva se

da 10 poslanika, predsjedavajući ili zamjenik u hitnim slučajevima predlažu, i oni, u stvari, daju te mjere, te sjednice. Svako proširenje dnevnog reda, mislim da je suprotno članu 62., stav 3. Poslovnika.

To što se tiče neke poslovničke primjedbe na ovu inicijativu. Što se tiče same inicijative, ja nemam ništa protiv da otvorimo raspravu o ovome na nekoj od narednih sjednica ili da utvrdimo stepen odgovornosti za neispunjavanje uslova, znači, i stepen odgovornosti ovog parlamenta, ali isto tako i utvrdimo stepen odgovornosti drugih koji učestvuju u čitavom ovom lancu. I naravno, kad se radi o pasošima, ja svoj pasoš ne znam kako ću vratiti jer ne mogu ga naći zato što ne putujem nikako nigdje, tako da sam, vjerujte, i zaboravio gdje sam ga ostavio, još od prošlog mandata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić, diskusija o dnevnom redu. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Jeste, diskusija, zahvaljujem, predsjedavajući.

Članovi, kolegice i kolege poslanici, diskusija je vezana za ovu novu tačku koja je predložena za dnevni red. Želim da podsjetim ovaj dom da smo mi, prilikom rasprave o izvještaju o liberalizaciji viznog režima, kada smo dobili negativni izvještaj, imali ovaj zaključak koji sam ja predložio, da se pozivaju poslanici i ministri da vrata diplomatske pasoše zbog ocjene koju smo dobili.

Nažalost, u ovom domu on nije dobio podršku i mislim da je iza tog slijedilo ovo što imamo i danas, a to je poziv da svako od nas, osjećajući moralnu odgovornost prema tom problemu, postupi ovako kao što je predsjedavajući rekao. Ukoliko bismo prihvatili raspravu o ovoj tački dnevnog reda, prije svega, trebalo bi da bude ispoštovan naš zaključak o tome da nam se dostavlja u određenom vremenskom periodu izvještaj o realizaciji naših obaveza vezano za napredak u liberalizaciji viznog režima i da tada vidimo tačno gdje smo i ko je uzrok stanja u kojem jesmo i ove obaveze koje nisu ispoštovane.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja se pridružujem svima onima koji misle da danas nije ni vrijeme ni mjesto da o ovome raspravljamo, uvažavajući, normalno, pravo poslanika da predlažu. Vrlo je zanimljivo da je isto pitanje medija u hodniku, kao i ova inicijativa gospodina Denisa. Znači, isto pitanje koje su oni postavljali je potpuno jednako njegovoj inicijativi, na koju smo mi odgovarali. Mislim, ja poštujem tu spregu, ali mislim da bi i ona trebala biti usmjerena u pravcu

da BiH ispuni uslove. Znači, ta sprega se koristi za neke druge stvari umjesto da se koristi za ove pozitivne stvari. Znači, neka svako da svoj doprinos, da ovako demagoški ne pristupamo. Mi znamo ko šta treba uraditi i treba svi da se fokusiramo da završimo naše obaveze. Cijelo vrijeme smo se bavili tužakanjima i pogledima preko plotu, umjesto da smo radili svoj posao. Evo, i danas to pomalo pokušavamo umjesto da i dalje kažemo da apelujemo da završimo svoj dio posla i da se ni na koga ne žalimo, već da uradimo svoj dio posla. Znači, što se tiče toga, ali čudi me malo da u ovom prijedlogu, ili ja nisam dobro čuo, nije bilo vraćanja plata. Znači, zašto ne ide uz to da čovjek preda platu i pasoš zajedno? Šta ima običan građanin, simpatizer SDP-a, od toga što mu ja predam pasoš, hoće li mu za ove praznike biti bolje? Ali bi mu bilo bolje kad bi mu ja predao i pasoš i istovremeno bar pola plate. E tog prijedloga, vidite, nema ovdje u ovoj priči, kad se poziva, jer tad i vi to možete uraditi, ali da ne bismo došli u situaciju da i vi to radite, bolje ovako demagoški pasoš, koji je jadan sad ovakav u kakvom jeste statusu. Imamo tu priču oko viza i građana koji ne mogu, i to nešto pasoša što ima, što je maloprije gospodin Ajanović govorio, kad bi i ovi što imaju vratili, onda bismo baš imali pravu blokadu, ono da imamo što imamo (?), ili ja nisam dobro čuo. Ili ja nisam dobro čuo ili je išao taj prijedlog da se pozivaju ljudi da vrate to para od plata, od svega, od pasoša, pa da onda bar neko vidi nekakve fajde od nekog konkretnog poteza.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Ne vjerujem da će se ubrzati dobivanje bezviznog režima ako sebi zakomplicujemo život sa putovanjima ka EU. Ne vjerujem, kako to može pomoći? Evo sad, iz ovoga doma, nas petero treba da putuje u Vijeće Evrope krajem januara, i mi ćemo otići. Samo ako vratimo diplomatske pasoše, onda ćemo morati izvaditi i obične pasoše, pa ćemo morati izvaditi vize. Dakle, sve će to da košta i para i vremena i, na kraju krajeva, otići ćemo. Samo što će te stvari biti kompliciranije, teže i koštat će novaca. I ne vidim na koji način bismo mi išta pomogli ako, sad kažem, zakompliciramo komunikacije sa EU, usporimo ih.

Dakle, mi ćemo biti protiv.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Idemo dalje, replike. Uvaženi poslanik, Sefer Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Pa da vam pravo kažem, nisam mislio oko ove budalaštine da diskutujemo, jer ovo ja smatram u najmanju ruku da je, možda je ovo pregruba riječ, budalaština, ali gospodin Bećirović je ovdje očigledno napravio grešku. Ja sam protiv ove inicijative jer mi je ovo zapravo jedan od načina na koji i kako da objasnim, nesposobnost vladajuće koalicije da riješi i jedno pitanje u ovoj zemlji, pa i pitanje viznog režima. Jer ovdje mi čujemo, vidim ja i po medijima se

prepucavaju stranke iz Federacije BiH, optužuju stranke iz RS, evo, iz RS optužuju iz Federacije BiH. Oprostite, vi ste koalicija, pa pošto ne volite baš da budete koalicija, vi se često nazivate nekakva partnerska vlada koja je bila koalicija 2-3 sata dok ste podijelili fotelje i vi ste zapravo odgovorni za ovo stanje u koje su građani dovedeni. Nije opozicija, nego upravo vladajuća koalicija koja ima ovdje dvotrećinsku većinu i koja može promijeniti Ustav, i ne treba im niko drugi za to osim sami vi.

Prema tome, jedna od tih tačaka nesposobnosti jeste i ovo da se osigura građanima... i na ovaj način se najlakše može objasniti i nesposobnost vladajuće koalicije da rješava goruća pitanja u BiH. Ja sam jedan od poslanika koji nijedno službeno putovanje nije napravio niti će ga napraviti u narednom mandatu, a privatno ću putovati kad god budem mogao i finansijski i vremenski kad budem mogao, i da li ću putovati s diplomatskim ili bez diplomatskog pasoša, potpuno je svejedno.

Dakle, prema ovom pitanju sam potpuno indiferentan, smatram ga jednim propagandnim trikom, ali ovdje treba jasno kazati ko je kriv i još jedanput ukazati na nesposobnost ove vlasti da riješi bilo koje pitanje pa i pitanje viznog režima.

Hvala.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Selim Bešlagić, replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, mislim da stvarno treba prekinuti s ovim, ali moram da kaŹem da sam razočaran koliko naši poslanici ne znaju šta znači, ja bih rekao, diplomatski pasoš, a šta znači onaj pasoš. Za oba nama trebaju vize i nemojte da priču pričamo, molim vas. Zna se za kojih par zemalja ne trebaju. Prema tome, imamo svi ovaj pasoš i ako se neko smatra moralnim, ja predlaŹem da on to preda i da s time završimo. Znači, prihvatio, nije prihvatio. Ali da ću čestitati građanima Srbije, Hrvatske, odnosno Crne Gore na ovome što su dobili bezvizni režim, to me nije sramota.

I treća stvar, mislim da bih zamolio kolegu Kalabića da uvijek ne ubacuje šta to mi predlaŹemo. Gospodin Bećirović je predložio, a Vi možete poslije amandmanskim djelovati na njegove prijedloge, pa Vi ove prijedloge oko plata možete ubacivati, mi ćemo prihvatiti Vašu ideju, ako je to takva. Prema tome, nemojte dodavati ništa više nego što je u prijedlogu dato.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara BiH, nevladinih organizacija, predstavnici sredstava informisanja i međunarodne zajednice, nadam se da neću izazvati polemiku, odnosno repliku i da ćemo s ovim završiti raspravu oko ove tačke, tim prije što moram konstatovati da je ovo vanredno zakazana sjednica, znači, redovna je, ali je vanredno zakazana zbog budžeta i naravno da je ona neposredno pred katolički Božić i mislim da nije korektno prema Hrvatima koji slave katolički Božić danas opterećivati dnevni red osim onoga što je predviđeno. I nije korektno, naročito ako se zna da današnjim stavljanjem na dnevni red, eventualno, ove tačke dnevnog reda, nećemo ništa završiti. Postavlja se pitanje, ja sam za to da jednog dana kandidujemo tačku dnevnog reda, ovakvu kakva je sad u prijedlogu bila ili nekakvu sličnu, i da raspravljamo samo o njoj i onda neka se raspravlja koliko ko želi i na način na koji to želi, naravno, sve u skladu sa Poslovníkom.

Ali, postavlja se sad pitanje, da li je ovdje bolje dodvoravanje glasačima iza čega nema ništa osim samo pukog dodvoravanja ili je bolje stisnuti nekoga da završi svoj posao da bismo što prije dobili liberalizaciju viznog režima. I što se tiče izvinjenja našim građanima, ja, kao opozicija, nemam razloga da se uopšte izvinjavam građanima jer mi ispred SDS-a nismo krivi zbog toga što nismo ni nosili vlast. Ako imaju potrebu da se izvinjavaju za ono što nisu uradili, a trebali su možda da urade, neka to urade stranke koje drže većinu u ovom parlamentu, mi iz opozicije za to nemamo razloga.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Denis Bećirović, druga replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ću iskoristiti svoju drugu repliku da odgovorim na neka pitanja. Prvo, ovdje nema nikakve zloupotrebe Poslovnika već je precizno navedeno na koji član Poslovnika se pozivamo, dakle, sve je u skladu sa Poslovníkom.

Drugo, nije dobro da su nam svi krivci van BiH, a da ovdje nema apsolutno niko ko želi preuzeti odgovornost za ovakvo stanje u BiH.

Treće, neki kažu da je ovo rušenje države BiH zato što bi pojedinci odgovorni za ovakvo stanje vratili diplomatske pasoše. To je čista zamjena teza i treba vrlo jasno konstatovati. Kad se vrate diplomatski pasoši, niko ministrima i poslanicima ne zabranjuje da oni izvade obične pasoše, kao i svi ljudi u ovoj zemlji. Evo, kolega Bešlić je rekao da i nema baš neke drastične razlike, prema tome, da dijele sudbinu građana BiH. Rušenje države je, u stvari, nerad, neodgovornost i neispunjavanje uslova zbog čega smo danas u ovoj poziciji u kojoj jesmo. Ovaj potez ima i simboličnu poruku. Naime, mi smo svi svjesni da vlast može i 100 godina bez liberalizacije viznog režima. Ljudi nesmetano putuju, za njih nema ovih blokada koje postoje za

obične građane. Ima ona narodna poslovice „Sit, očigledno, gladnu ne vjeruje“. Neko je čak došao dotle da je rekao da isto pitanje postavlja poslanik Bećirović i isto pitanje mediji, kao, postoji neka sprega. Niti sam ja konsultovao kakve medije, niti su mediji mene konsultovali, ali je činjenica da svi ljudi u ovoj zemlji o tome razmišljaju i činjenica je da smo se svi tužno osjećali ovih dana, ne tužni zbog toga što drugi idu naprijed, već zbog toga što i mi ne idemo naprijed. Vidimo šta se događaja u drugim zemljama, vidimo koliko to znači za građane susjednih zemalja, a BiH ostaje u poziciji u kakvoj ostaje.

I što je još tužnije, ovo je najmanja moguća sankcija koja se može napraviti, ako ovo uopšte možemo nazvati sankcijom. Naime, za ovakvo stanje, da je sretna sreća, ili da se to dogodilo u drugim državama, bilo bi smijenjeno čitavo Vijeće ministara, bilo bi mnogo većih sankcija. Ovdje čak, evo, ni ovakav jedan moralni čin izgleda nema podršku.

Prema tome, da ne bi bilo kako je kolega Huskić rekao, da je ovo demagogija, glasali vi, ne glasali za ovaj čin, ovo je moj diplomatski pasoš koji imam isto kao i vi, ja ga u toku današnjeg dana vraćam u skladu sa Prijedloga zaključka 2. sve do potpune liberalizacije viznog režima, a do tada, svako neka preuzme svoj dio odgovornosti. I da pomognem gospodinu Živkoviću, ja ću ga vratiti na pravu adresu.

Hvala vam još jednom.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici.

Moja replika se odnosi na one diskusije koje kažu da je uvaženi kolega Denis Bećirović zloupotrijebio Poslovnik u smislu predlaganja nove tačke dnevnog reda.

Naime, nije njegova zloupotreba, njegovo je pravo da predloži tačku dnevnog reda kao zastupnik. Međutim, čini mi se da je njegova zloupotreba zaključka koji je predložio uvaženi kolega Nanić, kao zastupnik iz Kluba zastupnika SDA. Ukoliko se suštinski želi neko upustiti u problematiku liberalizacije viznog režima, onda treba, ako ništa, da iščita one materijale, odnosno uvjete, onih 11 uvjeta koje još treba da ispuni BiH da bi dobila bijeli šengen. Ja sam očekivao da u Klubu SDP-a funkcioniše ta linija informisanja i kolega Selim Bešlić je bio prisutan u ponedjeljak na Komisiji za evropske integracije kada smo mi razmatrali ovu problematiku i kada su nas informisali kojih to još 11 uslova BiH treba da ispuni. Ukoliko ima potrebe, evo, ja sam spreman da dođem na Klub SDP-a i da ih informišem o tih 11 uvjeta.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, nemojte dobacivati, molim vas.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Ukoliko, kažem, ima problema u funkcioniranju Kluba SDP-a, ukoliko nema, tim bolje, ali, u svakom slučaju, ako neko želi suštinski da se bavi ovim problemom, trebao bi da iščita. Naravno, pravo svakog zastupnika je da postupi ovako kako je kolega Denis Bećirović postupio i u Klubu zastupnika SDA je bilo govora o tome i, svakako, mi ćemo se spram toga i opredijeliti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Predlagač, uvaženi poslanik Bećirović je više puta ponavljao o isključivoj odgovornosti države zbog ovog viznog režima. Ja hoću ovdje da kažem, više puta sam govorio, onaj ko je odlučivao o viznom režimu, o vizama, dakle, Evropska komisija, ko je tamo odlučivao ispred EU, koristo je dvostruke standarde, želio je, neko je želio da ovu državu kazni, da kazni narode ove države. Prema tome, nije isključiva odgovornost na državi, na njenim institucijama i organima. Dakle, odgovornost je za ovo i onih koji su odlučivali o ovom viznom režimu, dakle, oni iz Evropske komisije.

Ovdje treba da se zna kad je raspravljano o ovim stvarima. Ja bih molio predlagača, ako može da ovo što je govorio Vinko Zorić, da napiše, da izmijeni ovaj naziv tačke dnevnog reda, znači – Razmatranje zaključka o vraćanju, a ne o oduzimanju, o vraćanju pasoša poslanika, delegata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, replika. To je pogrešno, odustali ste.

Zahvaljujem se, zaključujem diskusiju o dnevnom redu.

I u Kolegiju smo razmatrali primjedbe koje je uvaženi poslanik Novaković naveo, mi smatramo da je predlagač, a predlagač je Kolegij, imao pravo, u skladu sa članom 62., da predloži dnevni red čak i na samoj sjednici. Međutim, u skladu sa članom 65., otvara se rasprava o tom predloženom dnevnom redu, a to podrazumijeva da se ima pravo i predlagati nove tačke, tako da mi moramo ovo staviti na glasanje, i ja ću to sada da uradim.

Znači, dodatni prijedlog gospodina Bećirovića za tačku dnevnog reda pod brojem 2. je – Razmatranje zaključka o oduzimanju diplomatskih pasoša ministrima u Vijeću ministara BiH, poslanicima i delegatima u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 8, protiv 22, suzdržanih 3.

Konstatujem da ovaj prijedlog nije dobio većinu.

Sada ću da pročitam usvojeni dnevni red

D N E V N I R E D

1. Prijedlog zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2010. godinu – predlagač: Predsjedništvo BiH, zakon broj 01, 02-02-4-120/09, od 21.12.2009. (prvo čitanje)

Istovremeno, kolegice i kolege poslanici, prije otvaranja rasprave o budžetu, želim da vas upoznam da je u međuvremenu preminuo poslanik i predsjedavajući ovoga doma, gospodin Pero Skopljak, da je u Vitezu danas sahrana u 13.30 i da bismo trebali minutom ćutanja odati počast.

/ODAVANJE POČASTI/

Predsjedništvo BiH je 21.12. dostavilo Predlog zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2010. godinu. Ustavnopravna komisija je, u skladu sa članom 128., Poslovnika Doma, dostavila mišljenje o ustavnom osnovu Predloga zakona. 22.12. nadležna Komisija za finansije i budžet je mišljenje dostavila istog dana i jednoglasno je usvojila tri zaključka koja ste dobili u izvještaju Komisije i ja mislim da nema potrebe da ih čitam s obzirom da su veliki zaključci.

Otvaram raspravu o Predlogu zakona u prvom čitanju. Pitam predlagača – ima li potrebe da obrazloži? Nema.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem.

Pozdravljam uvaženog predsjedavajućeg, kolege i kolegice, članove Vijeća ministara BiH i ostale goste. Komisija je, kao što ste kazali, dobila novi Prijedlog budžeta, kolega Remzija, malo se uozbiljite, ovo je ipak parlament, i jednoglasno je usvojila. Meni, kao predsjedniku Komisije, je žao što smo se uopšte sastajali i mislim da je ova danas sjednica nepotrebna, da smo izazvali nepotrebne troškove, jer ništa novo nismo uradili što nismo mogli uraditi zadnji put. Ovo samo košta poreske obveznike, građane BiH. Ali, Bože moj, budžet je jako važna stvar kad

znamo da je u pitanju i MMF, treba ga usvojiti, ako treba, radićemo svaki dan do Nove godine da do kraja završimo.

Samo par minuta, znači, zaključke ste dobili, tri zaključka. Imate i obrazloženje, znači 35.000.000 sad je, fiskalni okvir je ostao isti, s tim što su se članovi Predsjedništva BiH usaglasili da 35.000.000 za izbjeglice ide u Fond za povratak. Ja moram da kažem ... predsjedavajući komisije, da su ova sredstva prebačena na Fond, iako resorno ministarstvo, ja mislim da je na Vijeću ministara bilo da to ide preko ministarstva. Ali, bitno je da ova sredstva imaju ... da se realiziraju.

Vrlo bitno je da su za ovaj iznos koji je umanjen, da su smanjeni materijalni troškovi svima 17,6%, znači, maltene linearno i to je velika stvar. Takođe, mi smo na Komisiji insistirali da za onih 14 institucija, ima ovdje zaključak, se poštuje ovo što je Parlament BiH usvojio, 10% da im se umanju budžet za reprezentacije i za ove druge stvari, što se kaže za lijepe stvari, troškovi reprezentacije. Smanjeni su materijalni troškovi, osim Ureda za reviziju, imate ovdje piše, RAK-a, Središnjeg izbornog povjerenstva i uprave. Takođe, smanjeni su i rashodi kod Uprave za održavanje graničnih prelaza u ukupnom iznosu od milion i po. Tako da je sad ukupan onaj budžet 1.028.034.000,00, manji je za 1% u odnosu na 2009. godinu. Servisiranje vanjskog duga je 341.635.000,00, manji je za 42.333.000,00 ili 11% u odnosu na 2009. godinu.

Ja sam kazao da sam protiv ovakvog... iz godine u godinu imamo manji državni budžet, manja zahvatanja i s jedinstvenog računa, znači, jačamo entitete, slabimo državu. Ja nikad ... nisam bio i mi uvijek, smij se, Drago, ali nećeš dugo, svemu dođe kraj, pa i tebi i tvojoj politici vjerovatno će doći. Oko troškova zakupa ima i zaključak, i mislim da je, evo, i kolega predsjedavajući Živković ... diskusiju i bilo je ovdje više diskusija i ranije budžete, da ne.... Nezamislivo da troškovi zakupa rastu u odnosu na prošlu godinu, znamo da je recesija, kriza, pad nekretnina, pad cijena usluga, jedino kod nas, znamo mi da postoje ugovori i na duži period, treba da vidimo kad su ti ugovori pravljeni, je li bio Zakon o javnim nabavkama i tender, jer mislim da su tu naduvane cijene, da tu pojedinci imaju velike koristi na račun države. Država je kupila čak ... ambasadu u Briselu, znači, smanjila je negdje, al opet prihodi, troškovi na rashodima od zakupa rastu. Tu Vijeće ministara BiH mora više uraditi, bilo je ovdje više prijedloga, ako treba i kredit neki da se zaduži država, pa da kupi prostore, pa da riješi naše ambasade. Ništa ja ne bih više, znači, oko ovoga zakupa, Vijeće ministara BiH mora da krene, znači, u kapitalna ulaganja, sad je planirano da se kupi u Beogradu i Zagrebu, što je sasvim OK. A da krene i dalji proces, da smanji ove troškove, zakupe, i da se preispitaju svi zakupi na koje država plaća prihode, jer smatram da ima dosta neopravdanih, koje sad država plaća. Zahvaljujem i pozivam poslanike da ... i da u skraćenoj amandmanskoj fazi, i da do Nove godine usvojimo budžet.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Ispravak netačnog navoda, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Tri godine zaredom dobijamo budžet od Predsjedništva BiH preglasavanjem jednog člana Predsjedništva i dobijamo uvjeravanja da će u komisijskoj fazi da bude to popravljeno. I u te tri godine, nijedan amandman SNSD-a nije bio prihvaćen. Prema tome, nismo imali više nikakvog povjerenja u one koji su nas uvjeravali da će i ove godine to biti na bilo koji način popravljeno u komisijskoj fazi. Ako je nešto bespotrebno bilo rađeno, to je bespotrebno bilo rađeno u Predsjedništvu BiH, da se na ovaj način koncipira budžet, da se ne poštuju preporuke Fiskalnog savjeta i da se naruši član 5. Zakona o Fiskalnom savjetu.

Prema tome, bespotrebno je bilo u Predsjedništvu BiH. od onih ljudi koji ne žive u realnosti i koji žele da svoje lične ciljeve ili neke želje pretoče u budžet. Kada govorimo o tome da se slabi svake godine Budžet BiH na štetu, znači, u korist entiteta, to jednostavno u brojkama nije tačno, a i kad vidite u okruženju budžete država, i Hrvatske i Srbije i svih ostalih, vidite da su oni smanjeni, kako u rebalansu tako i u okviru. Prema tome, ta konstatacija nije tačna i očigledno da je to jedna politička floskula koja ne prolazi samo sa onima(?) koji, kada uzmu olovku i papir, izračunaju šta se dešava u okruženju, a šta se dešava u BiH.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Replika na izlaganje uvaženog kolege Bahtića, iako je on, u zadnjem dijelu diskusije, sam sebe demantovao, ali, evo, ja ću ponoviti što je on rekao. Mislim da nije uredu da..., rad za dobro entiteta je rad za dobro države, u ovom momentu mi znamo sa kakvim problemima i socijalnim i svake druge vrste se suočavaju entiteti. A gospodin Bahtić je u svojoj diskusiji rekao šta u ovom momentu, u ovako teškoj situaciji radi država – rasipa pare na zakupe, rasipa pare na... (?) po svijetu, rasipa ih na razne strane. Znači, imamo, ako hoćemo tu priču, jednu možda rastrošnost države na račun ovih kategorija koji su građani ove zemlje i koji imaju svoje probleme, koje u ovom momentu, u ovakvoj strukturi, rješavaju entiteti sa svojim budžetima i koji su, da se razumijemo, apsolutno nedovoljni za tu vrstu potreba. Ne treba ponavljati da u ovom momentu državne institucije ne rješavaju te probleme, one pare troše na plate, troše na zakupe i ne znam ni ja za ostale... Ja ne sporim da je to potrebno, al kad govorite o tim kategorijama, onda nije uredu da u ovom momentu tražimo dodatno da uskratimo ove socijalnim kategorijama novac za ove potrebe. Ne sporim ni ove potrebe, ali u ovom vremenu, pitanje je sada je li to sve, ne znam ni ja, i ta priča oko ambasada i oko ovoga i oko onoga, ali, evo, sad da to ne otvaramo. I tu potpuno podržavam gospodina Bahtića i ja sam spreman da potpišem tu fakturu prema članu Predsjedništva BiH koji je izazvao ove troškove i da Vi to njemu danas spakujete, ja mislim da je on moćan i da on izmiri, da se to može izračunati precizno koliko je to, jer to u ovom momentu možemo precizno matematički izraziti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, replika. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Pa, gospodo draga, jedini ovlašćeni predlagač budžeta je Predsjedništvo BiH, sad za sad je tako, dok se ne izmijeni drugačije, i za nas je validni dokument samo onaj koji dođe od Predsjedništva BiH. Ja razumijem Fiskalni savjet, on vodi računa o prihodima i pravi budžet, međutim, znamo dobro i ko sjedi u Fiskalnom savjetu i kako se radi i kakva su naglasavanja i preglasavanja, sve se to dobro zna. I iz tog razloga kažem, da smo mogli onaj dan u drugoj fazi..., da smo usvojili prvo čitanje, isto bi se desilo, ovo što danas radimo, to bismo radili, u drugoj fazi bi isto ovako bilo. Znači, nepotrebno bi bilo, zar nismo mogli usvojiti prvo čitanje prošli put i na drugoj fazi da ovo usvojimo.

A, kolega Kalabiću, ja dobro znam gdje se vodi socijalna politika i kako vi vodite socijalnu politiku iz SNSD-a, pogotovo kod Ministarstva za izbjegla i raseljena lica. Pitao sam zamjenika ministra – da li je ... Vijeće ministara, ovih 35.000.000 prema Predsjedništvu otišlo da ide preko ministarstva ili fonda? Decidno mi je dva puta rečeno, zvao je, ne iz ministarstva zvali su ljudi da to ide na fond. Nije zvao ni ministar, ni njegov jedan zamjenik, a zvao je opet neko iz SNSD-a, paralelne linije funkcioniraju. To je ružno, takvi treba da odgovaraju. Mora biti ministarstvo, Ministarstvo za ljudska prava, Ministarstvo finansija, Predsjedništvo, a ne neke tamo privatne telefonske priče, partijskom linijom i tamo zna se šta se sve radi. A sve što se dešava tamo, i nezakonito, svašta nešto, fakturiše se na rad ministra i ministarstva. E o tome šutite.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, izvolite.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, ja ću replicirati na Vašu diskusiju. Osnovna je stvar da je Predsjedništvo BiH na vrijeme poslalo budžet u proceduru. A prvo čitanje nije prošlo radi toga što ste Vi glasali isto tako protiv toga, protiv budžeta. A sve ovo što se desilo tada, to se moglo poslije popraviti u drugoj fazi, jer ministar koji je tada govorio nas je zamolio da mi usvojimo u prvom čitanju, a da će se sve to ... završiti. Prema tome, Predsjedništvo BiH je ovaj uvećan budžet poslalo za 26 ili sedam miliona, sasvim opravdano, jer je namijenjeno za povratak ljudi. A da li će preći onu cifru ili neće, to je bilo na nama da mi amandmanom ispravimo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Pa imam i ja sličnih situacija, ja znam da je teško priznati da je predsjednik pogriješio, predsjednik stranke je nepogrešiv i onda na razne načine pokušavate da izbjegnute, ali onda bolje da ste ćutali. Jer ja kad saberem vaše diskusije, obojice kolega, vidi se da je, po vama, gospodin Silajdžić pogriješio, al kad bi moglo sad da to bude neko drugi. S našeg stanovišta, ne može biti niko drugi.

Gospodin Bahtić je rekao da je ovlašteni predlagatelj Predsjedništvo BiH i sav raspored mi smo dobili iz Predsjedništva BiH. Predsjedništvo je odlučilo da to ne ide u ministarstvo, nego da ide u Fond za povratak. Tako je Predsjedništvo BiH odlučilo, tako je gospodin Silajdžić odlučio, nemojte radi..., evo, šta vi sad hoćete reći da se na gospodina Silajdžića može uticati nekim telefonskim pozivima raznorazne vrste? Ja mislim da ne može, ne ulazeći kakva je, to je njegova odluka, sami ste rekli da je Predsjedništvo BiH ovlašteni predlagatelj. Pa dobra je, pa ne znam da li je dobra ili nije, ali nemojte da je neko drugi, znači...(?), ovo je stav Predsjedništva BiH. Pa valjda ste vi bliži predsjedniku stranke da utičete nego mi iz SNSD-a, ako je potpao pod uticaj SNSD-a, onda dajte i da završi i neke druge stvari koje treba da završi. Druga stvar, ova politika, ako dođu kod ovoga, kod onoga nije dobra (?), mislim da treba da prekinemo s tim, ovo su sredstva namijenjena za tu kategoriju i da previše ne razvlačimo tu trakavicu, ako upravlja naš ili vaš biće ovako i onako. To je u sastavu ministarstva, to je u sastavu ovoga Vijeća ministara BiH, mi smo donijeli zaključak na Komisiji da ovaj parlament kontroliše upotrebu tih sredstava i mislim da je previše ta priča ako bude kod ovoga biće drugačije ili ne znam, mislim da to ne, mislim da sredstva (?), Fond za povratak je naša institucija. Fond će upotrijebiti ta sredstva onako kako ovaj parlament bude kontrolisao i mislim da sa takvim pričama trebamo prekinuti, na kraju krajeva, ovo je i budžet Vijeća ministara koje je izabrano od ovog Parlamenta i mislim da možemo uvijek dobiti sve informacije koje su nama potrebne. A možda je lakše da u Vaše ime, Vi ste sve kazali, sem ove zadnje rečenice, znači, Vi ste podastri argumentaciju da je gospodin Silajdžić kriv, a na meni je samo da to kažem, da je to tako i nema veze. Nijedan predsjednik nije bezgrešan, pa što bi sad branili...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, da vidimo, uvaženi poslanik Sadik Bahtić, druga replika. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem.

Kratko ću biti, ja ovdje nisam advokat nijednog člana Predsjedništva BiH, nego ja ovdje štitim instituciju Predsjedništva BiH. Ja se zahvaljujem Predsjedništvu što je ipak uspjelo da doda još 24,5 miliona za izbjegla i raseljena lica, nije bitno ko je to uradio, to je zahvaljujući njima urađeno. A smanjili su troškove svima nama i tu završavam.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nastavlja uvaženi poslanik Adem Huskić, izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Ja sam takođe htio samo da kažem da zahvaljujem gospodinu Radmanoviću koji je prošli put bio protiv, jedini glas koji je bio protiv, koji je sada podržao budžet, tako da je jednoglasno usvojen. I što je prihvatio, naravno, ovu dodatnu tranšu za izbjeglice.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Idemo redom, diskusija, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Ne isplati se ovdje replike tražiti, ovaj, diskusiju. Hvala, gospodine predsjedavajući. Bilo bi izuzetno dobro, bez obzira što se kolega Bahtić javio kao predsjedavajući Komisije za finansije i budžet i dao određena obrazloženja i, naravno, svoje mišljenje o budžetu, kao poslanik, da se javio predlagrač, to bi bilo i normalno i red, zbog toga što smo mi jutros zatekli predlog, Zakon o predlogu Budžeta, što nismo imali dovoljno vremena da ga od stranice do stranice uporedimo s onim budžetom koji smo imali prije nekoliko dana i koji nije prošao tada na prvom čitanju. I bilo bi dobro da nam predlagrač kaže, ja čak to i tražim, koliko je moguće, koje su to razlike između predloga budžeta koji je došao u prošlom sazivu i danas, da li su uvažene primjedbe koje su iskazane kroz diskusije na prošloj sjednici. I da bismo mi tako mogli lakše da pratimo i da uštedimo na vremenu i mogao bi da nam pomogne još u tome, da nam kaže tačno koja je stavka izmjenjena, koja nije, da bismo jednostavno mogli da otvorimo i prvobitni predlog i ovaj sada predlog. U protivnom, mi ćemo morati izgubiti dosta vremena ili možda tražiti pauzu, što mislim da nije svrsishodno, bilo bi bolje da se on javi. A posle ćemo da vidimo šta je od onoga što smo mi, kroz naše diskusije na prošloj sjednici tražili, usvojeno, a šta nije. Ukoliko bude nešto usvojeno, a čini mi se da nije ono što smo mi iz SDS diskutovali, i ako to ne bude usvojeno, najvjerovatnije da mi danas nećemo podržati Predlog zakona u prvom čitanju, a da ćemo za drugo čitanje uložiti amandmane, i o sudbini drugog čitanja ćemo vidjeti kako će proteći, odlučiće naši amandmani koji će biti uloženi.

Hvala lepo, znači, još jedanput, moj predlog je da predlagrač, ovo o čemu sam govorio, nama sada izloži.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja želim samo da napomenem, ministarstvo smo pitali da li će da se javi, nije se javio. Ali, isto tako, vi ste dobili ovaj budžet 21. ili 22. ujutru u klubove, a ne jutros. I u tome predlogu ima obrazloženje, na dvije stranice, novih stavki šta je urađeno. Međutim, morate malo češće da obilazite klubove i da vidite koje materijale dobijate u klubove, a ne da sad pričamo da nismo dobili. Sve smo to dobili, ima obrazloženje i sve se treba pročitati.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, replika. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Pa, pazite, ovo je malo nekorektno rečeno. Ja nisam mislio uopšte da bilo koga napadam zbog čega sam ja dobio danas, odnosno jutros ovaj predlog. Ali, jednostavno, Vašom diskusijom sam ponukan da to moram reći. Ja mislim da ja ne moram dolaziti ovdje, niti bilo koji poslanik u vrijeme kada nema sjednica ili kada nema komisija ili bilo kojih drugih aktivnosti zbog troškova koji se dolaskom proizvode. Na kraju krajeva, ja ovaj predlog nisam dobio ni kroz faks, ni kroz e-mail poštu, niti sam od bilo koga nazvan i da mi je rečeno da mi je Predlog zakona o Budžetu dostavljen u naš klub, da je to urađeno, ja bih se vjerovatno snašao i došao do ovoga predloga. Sve što znam, znam iz sredstava informisanja. Prema tome, ako je neko to meni dostavio, neka se ... očituje.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

21. je svima poslat poziv za ovu sjednicu sa tačkom dnevnog reda, materijali se preuzimaju na mjesto gdje se preuzimaju.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, diskusija. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Iako sam suštinu ovoga svoga gledanja na budžet za 2010. godinu iznio prije sedam dana, u prvom pokušaju usvajanja principa, i tu nemam gotovo nikakvih promjena u iznesenom mišljenju. Ipak, moram iznijeti i ovoga puta nekoliko svojih opservacija na ovaj materijal koji je danas pred nama.

Prije sedam dana, principi budžeta nisu dobili potporu Doma iz razloga što nije bilo entitetske većine, i mediji i neki predstavnici stranaka su prenijeli kako za principe nisu glasale samo stranke iz RS-a, što nije tačno. Principe na kojima je počivala prva verzija budžeta za 2010. godinu nisam ni ja podržao, kao ni još neki predstavnici drugih opozicionih stranaka u Parlamentu BiH. Neću ulaziti u razloge drugih stranaka koje nisu podržale principe prije 7 dana, ali želim reći da ja nisam podržao principe prve verzije budžeta iz razloga što koncept budžeta nije polazio od toga da se BiH danas, a nažalost i sutra, suočava sa teškim posljedicama ekonomske krize i recesije i da budžet mora u velikoj mjeri uvažavati te posljedice. Umjesto budžeta sa antikriznim elementima, mi smo dobili budžet iz kojeg bi se mogao izvući zaključak da se ama baš ništa ne dešava. Unatoč malim kozmetičkim zahvatima, nema nikakvih promjena ni kad je u pitanju ova druga verzija budžeta koju imamo danas na stolu. Po uobičajenom političkom scenariju, prvo se stvari nerealno planiraju u prvoj verziji, a onda nastupa, pod navodnicima, velika briga za povratnike i nakon toga se, velikodušno, na teret navodno megalomanski planiranih troškova, povećava stavka za povratnike i nerealno dobivaju politički poeni.

Nije mi drago što i nakon ovih malih plastičnih operacija, rekao bih, na prvoj verziji budžeta, mi pred sobom, ne samo da nemamo antikrizni i stabilizirajući budžet što bi bilo normalno u ovo vrijeme, već imamo budžet sa elementima rastrošnosti. Za nas je, tobože, stabilizirajuće što je nivo rashoda u odnosu na budžet iz 2009. godine manji za 50 miliona KM. Ako znamo da iz budžeta za 2008. i 2009. godinu prenosimo u narednu godinu višak neutrošenih sredstava u visini od 121 milion KM, onda valjda i nije potrebno naglašavati koliko smo mi u ulozi stabilizatora i korektora posljedica ekonomske krize i recesije. Nije primjereno da na ovakav način planiramo budžet, u situaciji da nam kao uporedne veličine bude budžet za 2009. godinu. Ne mogu prihvatiti obrazloženje da nema podataka o izvršenju budžeta bar za 9., 10. ili 11. mjesec i da pri kraju 12. mjeseca koristimo podatke o ostvarenju za šest mjeseci. Mislim da je bilo korektno da se za ovu priliku, bar kao uporedni pokazatelj koriste procjene izvršenja budžeta za 2009. godinu. Da su procjene ostvarenja poznate, govori i činjenica da precizno planiramo, dakle, prenesena neutrošena sredstva iz 2008. i 2009. godine na stranu prihoda budžeta za 2010. godinu i da precizno znamo da je to 121 milion KM.

Dakle, uz svo uvažavanje želje da se budžet za 2010. godinu donese na vrijeme, kada je to normalno, ja neću podržati principe na kojima počiva ni ovaj budžet, jer unatoč malim kozmetičkim zahvatima na prvoj verziji, ovaj budžet, umjesto antikriznih elemenata, ima i elemente rastrošnog ponašanja. Nije tajna da neki budžetski korisnici na kraju godine imaju problem kako potrošiti sredstva planirana budžetom. Dok na drugoj strani imamo privredu koja se guši, imamo daljnju tendenciju opadanja konkurentnosti naših proizvoda na tržištu, imamo najave o očekivanom smanjivanju, ionako jadnih penzija, i do 20%, imamo građane sa socijalnim potrebama koji mjesecima nisu primili svoje socijalne ... Bilo bi dobro da su zaključci Komisije za budžet i finansije bili principi predlagaču budžeta, a u ovakvoj formi, kako to sada predlaže Komisija, mislim da je to već viđeno i da od toga nema nikakve fajde.

Dakle, ne podržavam da na ovakav način ignorišemo posljedice ekonomske krize i recesije i posebno ne podržavam da se alibi za ovako ponašanje traži u navodnoj sreći da se obezbjedi što više sredstava za državu. To su, dakle, moji principijelni razlozi zbog kojih ni ovoga puta neću podržati principe na kojima počiva ovaj budžet za 2010. godinu.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Ja želim Vama replicirati, naime, povodom diskusije gospodina Okolića, Vi ste akcenat stavili na sasvim nevažan dio diskusije, a to je da li smo mi dobili ili nismo dobili materijale na vrijeme. A ne na suštinski dio diskusije, a to je da ministar izađe, prije bilo kakvih rasprava, i da kaže šta je to što je promijenjeno u ovom budžetu u odnosu na prethodni budžet, šta je to što je uvaženo od strane Ministarstva i ministra u odnosu na diskusije koje su bile ovdje na parlamentu. I, na kraju krajeva, bilo bi korektno od predlagača, ili onog ko je ovlašten u ime predlagača, da

obrazloži prvo budžet, pa tek onda da mi uđemo u raspravu o tome. To je suština bila, ako ja mogu sebi uzeti za pravo da tumačim diskusiju gospodina Okolića, njegove diskusije, i ja bih molio, ako je moguće, da ministar izađe i to kaže. Ja se neću javljati za raspravu, naime, sve što sam mislio reći, rekao sam prošli put, provjerio sam sada, ono što sam predložio nije uvaženo. Tako da se neću javljati za diskusiju, to ću uraditi u drugom čitanju i, naravno, neću podržati principe budžeta. Ali to nema veze, molio bih ministra da izađe i kaže šta je od toga uvaženo, a šta nije. Jesmo li mi prošli put džabe diskutovali ovdje ili nismo? Zbog čega nisu uvažene te primjedbe i zbog čega nas se stavlja u poziciju da ponovo diskutujemo na isti način kao što smo već jednom diskutovali o budžetu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Svakako da ovo nije savršen budžet, ali, s obzirom na mogućnosti i na konstalaciju naših odnosa, mislim da je prihvatljiv. Ono na čemu redovno insistiramo svake godine i sa čime i ovaj put nismo zadovoljni jeste podrška povratku. Ona je unekoliko poboljšana kroz intervencije u Predsjedništvu BiH, ali prošle godine smo donijeli zaključak, dakle, Parlament BiH je zadužio Vijeće ministara BiH da poduzme aktivnosti kako bi se BiH zadužila za 400 miliona KM i time podržala Inoviranu strategiju povratka. Bio sam prije par dana na Stending komitiju i na birou, Monitoring birou Vijeća Evrope, gdje oni ponovo insistiraju na usvajanju Inovirane strategije povratka i traže da se sredstva koja će podržati tu strategiju nađu, kroz implementaciju zaključka ovoga doma od prije skoro godinu dana, od februara ove godine, kojim se zadužuje Vijeće ministara BiH da iznađe sredstva u iznosu od 400 miliona. I ja koristim priliku što je ministar finansija tu, da ga upitam, da apelujem na njega i da ga danas upitam – u kojoj su fazi te aktivnosti, kakve su šanse da konačno podupremo povratak kreditom?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Husein Nanić, diskusija. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kolegice i kolege poslanici, ja želim kroz raspravu o ovom budžetu istaknuti, odnosno, zatražiti dodatno tumačenje po pitanju pet nekakvih stavki koje se tiču ovog budžeta.

Prva od njih jeste, volio bih da ministar, ukoliko je moguće danas, da odgovore. Centar za uklanjanje mina, planirano je 8.845.000,00, nešto vrlo malo, ustvari 8.244.000,00 nešto malo manje od izvršenja za 2009. godinu, 189 zaposlenih, od tog ima 500 hiljada kapitalnih, 500 hiljada maraka samo kapitalnih ulaganja. Ja zaista postavljam pitanje, i nisam našao nigdje u budžetu drugo da postoje neka sredstva planirana za deminiranje. Aktivnosti na deminiranju u BiH su svakodnevnne, ogromna sredstva se tu troše, i postavljam pitanje – gdje su ta sredstva

skrivena, na koji način ta sredstva prolaze kroz institucije BiH, obzirom da zaista ne vidim razlog, ukoliko 189 ljudi radi u Centru za deminiranje i troši 99% tih sredstava na plate, 8,5 miliona maraka?

Druga stvar koju bih volio da čujem ovdje, također koja se tiče budžeta, nisam uspio vidjeti nigdje na koji način je ovaj naš budžet, ili budući budžeti vezani za tzv. IPA projekte. U 2009. godini planirano je 89 miliona eura od strane Evropske komisije, koja će biti plasirana u BiH, ni na kakav način ja ne vidim vezu između budžeta, između trezora, između Ministarstva finansija i tih sredstava, obzirom da su to značajna sredstva, ja bih zamolio da se vidi na koji način je to vezano sa našim budžetima i na koji način će biti vođena evidencija vezana za ta sredstva.

Treća stvar jeste da mi nemamo, iz jednog pitanja koje sam ja postavio, program javnih investicija u BiH, trogodišnji koji se radi. Iz tog programa javnih investicija smo mogli vidjeti višegodišnje programe investiranja u BiH, i to je vezano za programe, vezano za zakupe, ova sredstva u BiH (?). I ovaj zaključak broj 2. koji je Komisija donijela, mislim da to mora biti povezano, obzirom da je zaključak neprovediv ukoliko nemamo tih sredstava niti planiranih u ovom budžetu, niti u sredstvima za višegodišnji budžet.

Četvrta stvar koju bih volio ovdje da vidim u budžetu, a nema je, ja je nisam pronašao, jeste vezano za naš vanjski dug. Mi smo prošli put čuli da je vanjski dug BiH 4,2 milijarde maraka, ukupan vanjski dug, međutim, ovdje mi imamo evidentiran godišnji vanjski dug od 341 milion. Ja bih volio, nema nikakvo ni obrazloženje niti podaci o ukupnom našem vanjskom dugu. Mislim da bi to bio dobar podatak radi informiranosti i javnosti i nas poslanika, da vidimo u zvaničnom dokumentu da imamo podatke koliki je naš vanjski dug, na koga se odnosi i kakva je struktura tog vanjskog duga i da on bude dio našeg budžeta. I volio bih da po pitanju ovih stvari, ministar dostavi stav, kao i po pitanju ovih predloženih zaključaka Komisije za financije i budžet, kako bih u drugom čitanju imao jasan stav da li i na koji način da uložim amandmane po pitanju ovog budžeta.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž, diskusija. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se predsjedatelju, a zahvaljujem se i gospodinu Džaferoviću na potpori. Jer puno je lakše istrčati na teren, kad je publika za vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nemojte njemu zamjerite (?), ajte slobodno Vi.

MARTIN RAGUŽ

Pa, dobro, malo razbijamo ovaj ozračje. Ovo što je gospodin Izetbegović postavio sad pitanje, moram reći, ja sam službeno tražio i na prošloj sjednici dobio odgovor od Vijeća ministara BiH, ne znam je li on bio tu. Znači, drago mi je da postoje razmišljanja koja idu u tom pravcu da ne zaboravimo vlastiti zaključak, a vlastiti zaključak ovog parlamenta je jedan od najvažnijih zaključaka koji je on uopće donio u prošloj godini, to je da se ova zemlja zaduži za 400 miliona KM za najvažnije pitanje za ovu zemlju, za povratak. Nažalost, mi ni nakon godinu dana od Vijeća ministara BiH nismo dobili relevantan odgovor, zašto i dokle je to došlo. Prošli put smo dobili samo djelomično odgovor koji može zadovoljiti, tj., s kim se kontaktiralo oko zaduženja, koje su sve međunarodne institucije kontaktirane, koje su odbile to financiranje i koje su, i pod kojim uvjetima, nagovijestile mogućnost osiguravanja tih sredstava iz kojih bi se taj proces povratka dalje nastavio financirati. Pa, recimo, tamo je rečeno, u tom odgovoru, da je Razvojna banka Vijeća Evrope odbila to. Evo, ja bih molio da naši zastupnici u Vijeću Evrope provjere zašto i postoje li neke posebne okolnosti pod kojima su oni spremni da daju. Ali je po meni neoprostivo da godinu dana nakon donošenja zaključka od ovog parlamenta nemamo nijedan relevantan program i projekat i nagovještaj da ćemo i blizu doći do osiguranja tih sredstava.

I vezano za usvajanje ovog proračuna, želim reći da bi bilo dobro da mi danas usvojimo zaključak da damo rok Vijeću ministara BiH, maksimalno pola godine, da skratimo sad taj rok, da dođe do realnijih i konkretnijih koraka po ovom zaključku. I to će biti prijedlog zaključka koji ću ja predložiti vezano za usvajanje ovog proračuna.

Drugo, mi u HDZ 1990. pozdravljamo konsenzus koji je postignut oko ovog u Predsjedništvu BiH i smatramo da to u mnogome relaksira situaciju, da mi ovaj proračun trebamo usvojiti. Dobro je da se prepoznalo da pitanje povratka, makar sa ovakvim pomakom, treba situirati u ovaj proračun i to je, po meni, veliki napredak u razumijevanju značaja ovog pitanja.

Što se tiče toga kakav je ovaj proračun u odnosu na aktualnu situaciju, ne samo u zemlji, u BiH, nego i u svijetu kad je u pitanju recesija i kriza. Ovo što je gospodin Dolić govorio, o tome možemo svi govoriti, ali moramo znati koje su kompetencije BiH i njenih institucija i da ona nema nadležnosti, jednostavno iz ovog ključnog, krucijalnog dijela da se suprotstavi i donosi mjere, nažalost. I to je sada ono pitanje kojem se stalno vraćamo – može li ova zemlja imati strategiju i kad je u pitanju zaštita vlastite proizvodnje, poticaj poljoprivredi, obrazovanju i tako dalje? Nažalost, ona nema te ustavne kompetencije i prema tome ne možemo glavnu odgovornost ispostavljati niti Vijeću ministara BiH, niti institucijama BiH, iako, naravno, svi skupa ne možemo pobjeći od te odgovornosti. Prema tome, na nama je ovdje da stvaramo pretpostavke da BiH dobije poluge i instrumente da se može adekvatno reagirati na te izazove. Kojom dinamikom i tempom će to ići, ostaje da se vidi. Do tada, ako postoji jedan pomak, a pomak postoji u konsenzusu i tretiranju ovih pitanja, iako je to u granicama koje je odredilo Fiskalno vijeće, mislim da danas možemo podržati ovaj proračun, uz ove zaključke.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Evo, mi smo ponovno na raspravi o budžetu iako je već dosta toga rečeno i prilikom prethodnog razmatranja principa budžeta institucija i međunarodnih obaveza BiH. Jednako tako, pretpostavljam da smo i svi svjesni specifične težine neophodnih budžetskih usklađivanja na svim nivoima vlasti u BiH, unutar okvira koji su dogovoreni kroz odluke i rad Fiskalnog vijeća i neophodnih usklađivanja sa okvirima koji su dogovoreni sa međunarodnim finansijskim institucijama, prije svega mislim na obaveze koje proističu i iz Memoranduma, odnosno, pisma namjera vezanog za stend baj aranžman.

Ja hoću da posebno pomenem da nijedan budžet, nijedan prijedlog nije savršen. I, evo, već duže vrijeme, koliko i ovaj saziv parlamenta razmatra budžete kroz procedure, mi znamo da su neki po definiciji uvijek protiv, a neki su po definiciji uvijek za, pa ponekad, iako imamo malo više avanturističkog putovanja duha (?), ali, evo, hoću da skrenem pažnju na potrebu možda ozbiljnosti odnosa prema budžetu u ovoj situaciji, u ovoj godini, upravo imajući u vidu okolnosti u kojima se ekonomija BiH nalazi, i BiH i entiteta i budžeti na svim nivoima, itd. i potrebu da to ovaj put uradimo na jedan možda malo neuobičajen način.

Naravno da niko nema razloga za zadovoljstvo. Svi bismo mi, na neki način, vršili neke korekcije, odnosno, možda prebacivanja, odnosno, povećavanja eventualno nekih stavki. Za svaki takav potez može se naći u ovakvoj rovitoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji u BiH hiljadu i jedan argument, ali bez obzira na to, ja bih ipak pozvala na jedan drugačiji odnos prema ovom pitanju. I, možda neuobičajeno, ja bih predložila da bez obzira na možda nečiju potrebu da vrši neke korekcije, mi danas razmatramo i budžet u drugom čitanju. U tom smislu, ja ću i oficijelno predati ovaj prijedlog. Ja molim sve klubove da razmisle o tom prijedlogu. Ja znam da postoje, kao što i vi svi znate, i vrlo je lako moguće da će u narednoj godini biti i mogućnosti i potrebe za rebalansima naših budžeta, možda i ovog budžeta državnih institucija u skladu sa promijenjenim okolnostima. Jednako tako sam i svjesna, zaista, i primjedbi koje su ovdje sa argumentima iznesene o nerealnom planiranju pojedinih državnih institucija kada su u pitanju finansijske potrebe, ili zbog neizvršavanja onih planiranih obaveza koje su pokrivenе zahtjevima za budžetskim sredstvima. I mi ovo što imamo ovdje, u smislu Izvještaja o izvršenju Budžeta u prošloj godini, odnosno, u ovoj godini, da vas podsjetim, imamo šestomjesečni izvještaj. Devetomjesečni izvještaj bi vjerovatno pokazao neko drugačije stanje. Ali, to je problem sa kojim se mi godinama nosimo. Jednako tako, jako dobro znam kakve smo zaključke usvojili prilikom rasprave o budžetu za 2009. godinu, o čemu je gospodin Izetbegović govorio. Između ostalog, to je i bio razlog onakvog ishoda, da kažemo, u prvoj iteraciji(?) budžeta.

Međutim, bez obzira i na naše nezadovoljstvo kada je u pitanju posebno stavka i tretman stavke koje se odnose na povratak izbjeglih i raseljenih lica, kao i još neke druge stavke, ja cijenim da bi bilo dobro da mi danas, ipak, usvojimo budžet u drugom čitanju. Ja mislim da bi

nam dobici od takvog poteza bili mnogo veći od eventualnih manjih odricanja, od nekih blažih korekcija. I, u tom smislu, ja bih molila ministra finansija, kad se bude obraćao ovom parlamentu, pretpostavljam da će uzeti riječ, da kaže da li je to zaista moguće, odnosno, da li su moguće i neke manje korekcije kasnije, ne mislim budžeta nego eventualno udovoljavanje nekim zahtjevima, što bi možda i pomoglo klubovima da se opredijele u prijedlogu vezanom za drugo čitanje u današnjoj proceduri.

Ja vas lijepo molim da zaista imamo svi dovoljno razumijevanja za specifičnu težinu trenutka u kome se nalazimo i vi ste svjesni da su i entitetski parlamenti, odnosno, Skupština RS i Federalni parlament, u toku razmatranja i rebalansa, odnosno budžeta za ovu i narednu godinu i jednako tako ne mogu da zamislim alternativu, ovisno sada o vladajuća, opoziciona, itd. pozicija u BiH (?), a govorim s pozicije građana BiH i funkcionisanja svih njenih institucija, ne mogu zamisliti alternativu da nemamo ono što nam je, između ostalog, vezano za proceduru usvajanja budžeta. Stoga vas lijepo molim da i nakon razmatranja budžeta u prvom čitanju, dobro razmotrimo unutar klubova jesu li eventualne korekcije, kako bi smo djelovali amandmanski u drugoj fazi, takve specifične težine da to danas ne učinimo.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja jednostavno mislim da član 106., tačka 4. na koji se poziva uvažena poslanica kad predlaže ovaj zaključak, nije moguće ispoštovati, jer jednostavno se radi o zakonu veoma komplikovanom, a ne jednostavnom kako stoji u Poslovniku i, naravno, ovaj dom može donijeti bilo kakav zaključak, ali istovremeno nije ni logično da stranka za jedan prijedlog budžeta traži da se ide u drugo čitanje, ista stranka, u stvari, u amandmansku fazu, a, onda, dolazi na drugoj sjednici sa prijedlogom da se ne ide nikako u amandmansku fazu. Tu ne postoji u jednoj te istoj stranci kontinuitet i principijelnost u predlaganju. Istovremeno, kada ste govorili o ozbiljnosti, ja mislim da ovaj parlament pokazuje izuzetnu ozbiljnost a da su neki drugi u vezi s time zakazali. Ali ja želim da ovde govorim u ime Parlamenta, ne u ime svoje stranke, o odgovornosti. Odgovornosti da, ako kontinuirano ovaj parlament donosi zaključke koji traže od Savjeta ministara BiH i Predsjedništva BiH da uvaži činjenicu da svake godine trošimo sredstva za izdavanje prostora neracionalno, neefikasno, i to se ne uvaži, taj parlament ima pravo da kaže svoj stav u vezi toga i da pokuša da popravi taj budžet. Ako ovaj parlament misli da je stavka koja se tiče obavezne rezerve koja služi Savjetu ministara BiH kao grant raznoranim organizacijama prevelika i da treba da se smanji na uštrb drugih, ili na korist drugih, onda ovaj parlament to treba da kaže. E to je odgovornost ovoga parlamenta i vaš prijedlog je da ovaj parlament ne odgovara ni za šta, da ovaj parlament bude protočni bojler i da ne raspravlja o budžetu, iako ima pravo na to, i zakonsko i uobičajeno pravo, pravo da u okviru onoga što je predložio Fiskalni savjet, prihvatilo Predsjedništvo BiH, 5% kao svi ostali parlamenti u okruženju, ima pravo u 5% da raspravlja o određenim stavkama.

Vi svojim prijedlogom derogirate poziciju poslanika u ovome parlamentu da ima pravo da raspravlja o popravci tih 5% koje mislite ili mislimo zajedno da to uradimo. Istovremeno, nema nikakve bojazni da ne bude usvojen budžet ako parlamentarna većina u komisiji smatra da, ako možemo, ovi parlamentarci, da se dogovorimo oko pojedinih pitanja, to ispravimo, ne uzimajući okvir budžeta i ne prebacujući okvir budžeta. Nema nikakve bojazni. Taj će budžet biti usklađen sa onim što je predložio Savjet ministara BiH, usvojilo Predsjedništvo BiH, a Parlament BiH popravio onako kako misli da to treba popraviti.

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, uvaženi poslanik, Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju, dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara BiH, uvaženi gosti.

Mi danas, nakon 7 dana, ponovo raspravljamo o jednom od najvažnijih akata koje, inače, parlamenti svugdje u svijetu donose, a raspravljamo o proračunu za narednu godinu, i u jednom neuobičajeno kratkom razdoblju, dva puta raspravljamo za 7 dana taj proračun u prvom čitanju. To me najviše asocira na loše učenike koji u kratkom razdoblju ponavljaju razred dok ne savladaju gradivo, pa vjerovatno i nama treba i češće zakazivati prva čitanja pojedinih akata, ne bismo li ih bolje savladali.

Proračun, nažalost, u ovoj zemlji, kao i mnogoštošta drugo, nije kako je to u mnogim uređenim zemljama. I ja moram reći, uz svo uvažavanje, lijepo je slušati pozivanje kako to negdje drugo funkcionira, a kako bismo i mi, kao, trebali ovdje tako raditi, kada bismo mi te principe, ta načela uvažavali uvijek i svugdje. Međutim, ne možemo malo ovako, malo onako, od slučaja do slučaja, kako nam se kad prohtije. Ovaj parlament, ove institucije vlasti u BiH, nažalost, u prošlom razdoblju su donijeli čitav niz loših odluka ili, da budem jasniji, nisu donijeli puno odluka koje su trebali donijeti. U tom nizu loših odluka, jedna od najlošijih je rušenje Prijedloga proračuna institucija BiH u prvom čitanju, koji smo imali prije 7 dana, ne dajući sami sebi mogućnost da u tom drugom čitanju iskoristimo zastupnički mandat, zastupnički legitimitet i da djelujemo amandmanski na sve ono što je Vijeće ministara BiH pripremilo, što je Predsjedništvo BiH predložilo nama, kao Parlamentu BiH. Mi smo sami sebi, htjeli mi to priznati ili ne, oduzeli taj legitimitet i to pravo, šta bi se desilo da Predsjedništvo BiH nije dostavilo ovaj prijedlog? Nakon 7 dana nije realno, jer govorimo o ozbiljnosti akta, o složenosti materijala i govorimo o činjenici da je samo prije 7 dana on odbijen u Parlamentu, Predsjedništvo, po svim logikama te argumentacije, u naredna 3-4 mjeseca nije moglo izaći s drugim prijedlogom i mi danas ne bismo imali o čemu raspravljati. Ali, to je stanje u ovoj zemlji, takvo kakvo je, i njima uistinu ovom prigodom hvala što su nakon 3-4 dana, ipak, pokušali da spase situaciju pa su nam dostavili ovaj prijedlog.

Mi možemo govoriti kako je on važan i ja se slažem da bi ovo trebao biti jedan od najvažnijih akata koje ovaj parlament usvaja i, ako se dobro sjećam, po Poslovniku, mi bismo njega trebali puno ranije, i to je Poslovnik, imati i usvojiti, kako bismo ga dostavili blagovremeno drugom domu ove Parlamentarne skupštine, koji isto tako ima mandat da odlučuje

o njemu i kako bi i on mogao dati svoj doprinos za taj najvažniji akt. Međutim, stanje je takvo kakvo jeste i on odavno nije u stvarnosti ono što jeste.

Prilikom rasprave u prvom čitanju o načelima koje smo imali o reći ću o ovom dokumentu, nije on identičan kakav je bio prošli put, moglo se zamijetiti nekoliko primjedbi principijelne naravi. Jedna primjedba je bila da je taj prijedlog proračuna ovdje, u ovaj parlament, došao preglasavanjem u Predsjedništvu BiH i ja moram reći da taj argumet, tu primjedbu vrlo ozbiljno doživljam i mislim da nijedna odluka koja se u ovoj zemlji donosi preglasavanjem nikad nije dobra i nikad nije donijela ništa dobro. I, evo, uvažavam u potpunosti argumentacije kolega koji su stavljali primjedbu na takav način donošenja odluka.

Druga suštinska primjedba koju smo mogli čuti jeste da je taj prijedlog proračuna izvan okvira koje je utvrdilo Fiskalno vijeće, Fiskalno vijeće koje je utemeljeno na osnovu zakona koji je ovaj parlament donio. I moram reći da su se svi legalisti morali složiti sa jednom takvom primjedbom, odnosno, složiti se da to treba otkloniti. Da budem iskren, nisam čuo drugih argumenata ili argumentiranih razloga zašto bi taj i takav prijedlog trebalo odbaciti. Nisam čuo ni naznake šta bi to eventualno moglo biti u tom drugom čitanju predmet nekakvog amandmanskog djelovanja ili usuglašavanja. Danas sam puno manje još čuo nekakvih primjedbi na ovaj prijedlog koji mi danas imamo.

Danas je puno više bilo priče o nekim temama, pitanjima koja nemaju blage veze sa ovim o čemu mi danas raspravljamo, ali nije prvi put. Mi imamo jedan prijedlog proračuna do kojeg smo došli svi skupa, sve institucije vlasti u ovoj zemlji, na način kako smo došli, ja sam pokušao na jedan način da to sad prezentiram, tu hronologiju. Pozivati ministra, bez obzira ko on bio, da on sad kao nešto obrazlaže, nešto će nam on ovdje prosvijetliti pamet, ono što ne znamo, što je čovjek već napisao, što mi svi sve znamo, znamo o čemu se radi, i mi ćemo ovaj dokument ili podržati ili nećemo podržati. Ovdje nema između. I za podršku ili nepodršku, sigurno neće biti razlog nijedna od onih brojčanih stavki u proračunu, ma koliko se mi sad pokušavali truditi i uvjeravati jedni druge da je nešto tamo problematično što se tiče brojki. Ako bismo ušli u tu fazu, ja sam siguran, neću reći nisam siguran da nećemo dobiti proračun do kraja godine, nego ja sam siguran da ga nećemo dobiti. Znači, ako uđemo u amandmansku fazu. Reći ću samo nekoliko primjera gdje bih ja, kada bih razmišljao na način šta bih ja volio da vidim u ovom proračunu, amandmanski djelovao.

Ja osobno spadam u kategoriju onih koji misle da nije principijelno dobro da se izdvajanja sa jedinstvenog računa za institucije BiH, u procentu, iz godine u godinu smanjuju. Znači, ja govorim o principima. Nije dobro da se to čini jer mi dovodimo u jednu potpuno neravnopravnu poziciju institucije BiH, iako su zakonom one stavljene na prvo mjesto, mi ih, kroz kontinuirano smanjivanje svake godine izdvajanja sa jedinstvenog računa za državu, dovodimo u jedan neravnopravan položaj.

I ja bih predlagao da mi to vratimo na nekakve normalnije okvire, pa makar na one procente koje smo zatekli na početku ovog mandatnog razdoblja, da se na taj način vrši izdvajanje sa jedinstvenog računa.

Drugo pitanje, vjerujući da ima mogućnosti da se u tom smislu djeluje, jeste apsolutno nedovoljna stavka ili nedovoljna cifra za, evo, ja ću biti precizniji, da otvorim prostor mnogima

da razmišljaju slično, za finansiranje raseljenih osoba i izbjeglica. 35 miliona, mi to znamo, nije dovoljno. I mi smo, svjesni toga, donijeli i onaj zaključak kojim smo obvezali Vijeće ministara BiH da osigura kredit u iznosu 400-500 miliona maraka. Međutim, nakon što smo taj zaključak donijeli, sve smo učinili da Vijeću ministara BiH onemogućimo da to realizira, jer to mi znamo. Ja se nadam da svi znamo da nije moguće realizirati na lijepu priču, onu koju mi prodajemo izbjeglicama i prognanim. Znači, to ove međunarodne finansijske organizacije ne piju. Oni hoće program. Mi smo taj program imali ovdje, revidiranu strategiju, i nismo je prihvatili. I mi smo istjerali alat iz ruku onim ljudima kojima smo kao dali da oni sad podižu kredite. To je isto kao da ste djetetu svom zapovjedili da digne hipotekarni kredit, bez imovine, a vi mu rekli, e, a nećeš moju imovinu pod hipoteku, ali de mi kredit digni. A znamo da ne može. Znači, da znamo da nije realna priča o kreditu jer nismo dali instrumente koji su potrebni Vijeću ministara BiH kako bi moglo realizirati taj i takav kredit.

I ja bih zbog toga, ako dođemo do amandmanske faze, predložio da se iznos iz Proračuna institucija BiH poveća makar za jedno 3-4 puta. Znači, opet to nije dovoljno, ali kao jedna iskrena poruka da stvarno ozbiljno razmišljamo na tu temu.

Bilo je u raspravi primjedbi kako je proračun rastrošan, neefikasan, protočni bojler, itd., možda je ovaj proračun najmanje rastrošan i najmanje neefikasan. Međutim, mi nemamo instrumenata ili nemamo bar puno instrumenata, ako ih uopće imamo, da utječemo na proračune entiteta. I mi tu komponentu socijalnog možemo jednim dijelom zadovoljiti, ispoštovati, pokušati ispoštovati kroz izdvajanje za raseljene osobe i izbjeglice, što jeste socijalno izdvajanje, a one(?) značajnijim dijelom možemo kroz usvajanje blagovremeno proračuna kako bismo omogućili entitetima da u stend baj aranžmanu povuku dio sredstava i stabiliziraju svoje proračune, kako bi oni mogli socijalno djelovati jer je najznačajniji dio socijalnih davanja kod njih. Možemo i onemogućiti to neusvajanjem Proračuna. Zato sam rekao na početku, mi možemo prihvatiti ili ne prihvatiti Proračun.

Je li ovo pitanje složeno ili je jednostavno, ovisi kakvim ga mi učinimo. I ja moram reći da je potpuno nebitno ko je prvi predložio, ja sam i na našem užem Kolegiju, a i na Proširenom kolegiju predložio da mi danas ovaj dokument razmatramo i u prvom i u drugom čitanju iz nekoliko razloga, bez namjere da ja nekog uvjeravam kako je ovo prejednostavno ili prehitno, svejedno je sad kojem ćemo argumentu dati veći značaj. Mi smo u poziciji da, ako želimo Proračun, uzmemo ovo što imamo, što je rezultat, ipak, mnogih kompromisa i mnogih dogovora koji su trajali vezano za ovaj dokument. Možemo sve ponovo dovesti u pitanje uvodeći nas sve skupa u avanturu amandmanskog djelovanja, sa neizvjesnošću hoćemo li mi baš tog 30. ili do 30., za narednih 7 dana biti spremni više za kompromise, spremni za uvažavanje, spremni za razgovaranje, dogovaranje nego što smo bili svih ovih dana, mjeseci i godina. Nisam siguran da će se išta dramatično promijeniti za narednih 7 dana i zato sam apsolutno pristalica, i ja se priključujem, ili dodatno još predlažem da Proračun koji danas imamo usvojimo u prvom, a nakon toga, bez amandmana, u drugom čitanju, jer mislim da je to jedina šansa da do kraja godine imamo Proračun, jedina šansa da omogućimo i entitetima da ostanu u stend baj aranžmanu i da pokušaju spasiti ono što se spasiti može i u socijalnom i u razvojnom i u svim drugim elementima koji se nalaze u proračunima entiteta.

Hvala lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Remzija Kadrić, izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Kada su u pitanju ovi zaključci Komisije za finansije i budŹet, .. da kaŹem da ove zaključke treba podrŹati, međutim, ako bi došlo do te faze, amandmanske faze, onda bi trebalo ova sredstva u kojima oni predlaŹu smanjenje 10% na stavkama troškovi reprezentacije, goriva i maziva, nabavku novih vozila, itd., korištenje zamjene vozila, nabavku dodatne opreme, dakle, ta sredstva, to smanjenje na tim stavkama da se preusmjeri u Fond za povratak. Ovdje su predstavnici, ovdje su ministar i njegov pomoćnik, i trebalo bi u tom djelu još povećati sredstva na ime Fonda za povratak.

Pored toga, osim ovoga, ako dođe do amandmanske faze, mogle su se neke stavke, neke pozicije smanjiti i sva ta sredstva usmjeriti za povratak. To su npr. pozicije naknade troškova zaposlenih, putni troškovi, izdaci za telefonske usluge i poštanske usluge, itd. Dakle, sva ta sredstva bi se mogla preusmjeriti u Fond za povratak. Pored toga, ovo pitanje zakupa zaista bi trebalo na jedan najozbiljniji naćin riješiti, ovo izdvajanje velikih sredstava za zakupe, zaista je nedozvoljeno to više raditi u budućnosti. Osim toga, podrŹavam zaključak što je predloŹio uvaŹeni poslanik, zastupnik Martin RaguŹ, zaista treba ovo pitanje, ako ćemo rješavati ovo pitanje povratka kroz kredite, da se te stvari ubrzaju, da se na jedan efikasniji naćin rješavaju, a u cilju boljeg statusa povratnika i raseljenih lica.

Zahvaljujem.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Denis Bećirović, diskusija. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa bilo bi dobro, prije svega da, kada je rijeć o ovom budŹetu, da ovaj budŹet uvaŹava određene principe odgovornog raspolaganja sredstvima poreskih obveznika. Bilo bi dobro da 14 godina nakon Dejtona imamo i socijalnu i naglašenu razvojnu komponentu u ovom budŹetu, da uvaŹava princip racionalizacije i štednje. Međutim, danas, kao i prethodnih dana, vrlo malo se govorilo o nekim suštinskim pitanjima. Vrlo malo se govorilo ovdje koja je to struktura budŹeta i koji je to budŹet BiH koji bi ovu zemlju vodio u EU. Koji je to budŹet i koja je to struktura budŹeta koja bi ubrzala put BiH prema NATO paktu. Umjesto toga, najćešće imamo, naŹalost, neke jalove rasprave koje ne donose nikakve efekte.

Stavovi Kluba poslanika SDP-a su jasni i konzistentni. Mi, prije svega, smatramo da treba smanjiti plaće, putne troškove i druge javne rashode, a povećati razvojnu i socijalnu komponentu. Mi smo, takođe, principijelno protiv umanjenja sume drŹavnog budŹeta, a

povećanja entitetskih budžeta. Uostalom, to nigdje nije trend, pa ni u Evropi, pa ne znam zašto bismo u BiH kontinuirano pokušavali smanjiti državni budžet. Nije dobro, da ne navodimo brojne primjere da u ovom budžetu nije predviđena nijedna konvertibilna marka za jedan od najvažnijih razvojnih projekata, a to je Koridor Vc. Međutim, da ne bismo danas dalje komplikovali situaciju, Klub Socijaldemokratske partije i poslanici SDP-a uložiće konkretne amandmane na ovaj prijedlog budžeta, a ovaj tekst danas u prvom čitanju Klub poslanika SDP-a će, ipak, podržati.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Naravno da ćemo ponavljati stvari sve dok se ne raščiste i dok ne budemo dosljedni u onome što govorimo i radimo. Tri posljednja budžeta su dolazila preglasavanjem člana Predsjedništva BiH, tri posljednja budžeta su prepravljana na način da je u komisijskoj fazi to rađeno onako kako je odgovaralo samo jednima i nismo više bili ubijeđeni ovaj put da bi, kako su predlagali neki u komisijskoj fazi, mogli išta da uradimo, nego isto kao i prethodna tri budžeta.

Prema tome, pozivanje na komisijsku fazu nije ono što smo mi smatrali da nakon tri puta moramo četvrti put da radimo. Ja ne mislim da smo mi, kao parlament, ugrozili BiH time što smo vratili budžet Predsjedništvu BiH, nego, mislim, naprotiv, da smo uozbiljili čitav proces i odgovornost imenovali u tom procesu za ono što nije urađeno kako treba, a nije urađeno kako treba jer je prekršen Poslovnik i Ustav kada treba da dođe ovaj budžet ovdje u ovu salu. Nije ispoštovana preporuka Fiskalnog savjeta o budžetskom okviru i prekršen je član 4., odnosno, član 5. Fiskalnog savjeta. Da li smo bili spremni da tri puta to radimo i, evo, tri puta smo to radili, puštali Predsjedništvo da se na takav način ponaša i trebali bismo i četvrti put da to uradimo. Gdje je tu odgovornost Parlamenta BiH, koja je zadnja i definitivna, da pusti sve u ovome procesu, da krši i pravilnike i zakone, a mi da tad to gledamo nijemo sa strane.

Kada govorimo o principima ovog budžeta i smanjivanju zahvatanja sa jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje, nećemo da kažemo da se u ovoj godini manje sredstava našlo na tome računu i da trebamo da se ponašamo kao robovlasnici, u čemu BiH treba da zahvata sa tog računa koji, podsjećam, pune entiteti i da ne uzima u obzir da na tom računu ima manje sredstava u ovoj godini i bez gledanja na to da uzimamo onoliko koliko nam treba. Kakvo je to savjesno poslovanje i kakvo je to imanje u vidu kakva je socijalno ekonomska situacija na terenu i kakva je socijalno ekonomska situacija u entitetima.

Mi smo govorili da nam je važno i da nam je prioritet da izdvajamo za izbjegla i raseljena lica, ali nikad nismo govorili o tome na koji način to trebamo da izdvajamo. Stalno se uzimalo sa zajedničkog računa Uprave za indirektno oporezivanje i time ponovo uzimale od entiteta pare. Nije se predlagalo da se pare koje ova država dobija od izvornih prihoda, kao što je prihod Centralne banke, da mi, kao ljudi koji rade u zajedničkim institucijama, kažemo, ove pare ćemo

koristiti za izbjegla i raseljena lica, a ne pare koje ćemo ponovo uzimati od entiteta i trošiti na način na koji nama ovdje odgovara. To je bila ključna pretpostavka, da razgovaramo o tome i da mi damo svoj doprinos toj tematici, a ne na račun entiteta i na račun njihovih računa i budžeta.

Prema tome, vidjeli smo da u ovoj godini sa Centralne banke imamo za 40 miliona manje prihoda. Kako ne možemo da uvažimo činjenicu da nema para u BiH dovoljno za sve, i za entitete i za opštine i za državu BiH, nego stalno govorimo o tome da je neko protiv države, da neko svake godine uzima manje para sa Uprave za indirektno oporezivanje i da je svake godine budžet zajedničkih institucija ili BiH manji, a entiteta veći. To jednostavno nije tako.

I zato smatram da mi, kao poslanici, u nekoj od faza moramo da popravimo ove stvari i moramo da damo svoj doprinos i uozbiljimo čitavu situaciju koja se zove budžet, makar jednom u dosadašnjoj praksi BiH.

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić, ispravak netačnog navoda.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Ja ću vrlo kratko samo na jednu opasku, jednu konstataciju predsjedatelja se osvrnuti, a ovo drugo svrstavam u različita politička promišljanja.

Nije tačno da entiteti pune jedinstveni račun. Jedinstveni račun pune porezni obveznici ove države, a entiteti ga samo prazne.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, replika. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Koliko god čovjek želi da izbjegne neke stvari, mi smo pokušali, kažem, i na Kolegiju, i jednom i drugom, usaglasiti, međutim, kada diskusija krene, onda zaista dođete u situaciju da morate jednostavno reagirati.

Dakle, kada je riječ o definiciji izvornih prihoda države. Član 8. Ustava jasno govori da i ovaj način, sistem indirektnog oporezivanja jeste izvorni prihod države, jer ga je, u skladu sa članom 8. Ustava, država zakonom uredila. I on dobija kategoriju izvornih prihoda države. Naravno, ja sam zaista smatrao da to mi svi znamo i da razumijemo da je država ta koja praktično treba prva da svoje potrebe namiri. Naravno, mi o tome dogovaramo.

I možda se nismo najbolje razumjeli, dakle, predsjednik Kluba poslanika Stranke za BiH je jasno iznio našu poziciju. I kada je predložio zaključak da ovaj dokumenat razmatramo i u drugom čitanju, mi potpuno razumijemo da se u takvu situaciju ulazi kada se radi o

jednostavnom dokumentu i to je tačno, to piše u Poslovniku. Međutim, mi imamo argumente, ovaj dokumenat je već mjesec dana kod nas. Izmjene su takve naravi da su zaista jednostavne i razumljive i one su na pola stranice, prve stranice, obrazloženja i objašnjenje, i to su bili motivi, koristeći, naravno, poslovničku mogućnost da Dom o tome odluči. Zašto smo to mi inicirali? Azra kada je obrazlagala to, navela je razloge koji nas na to upućuju. /kratko isključen mikrofon/.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bajazit Jašarević, replika. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo zastupnici.

Ima smisla i Poslovnik dozvoljava da odlučujemo u dva glasanja onda kada je dokument koji usvajamo jednostavan, pa je moguće to uraditi. Druga mogućnost da to uradimo je onda kada postoji visok nivo političke saglasnosti da to radimo. I mi smo imali prilika kad smo ona tamo neka čuvena četiri zakona bez čitanja ovdje usvojili. Mi moramo danas kazati, nemojmo se zanositi, nismo napredak u političkoj saglasnosti postigli. I mislim da bi bilo dobro da sad kad smo napravili pomak, dalje ne lutamo. Dakle, postoji volja, ali ne postoji dovoljan nivo političke saglasnosti. I ja predlažem, mislim, mora se glasati, sad je to poslovnička odredba, ali predlažem da se ne zanosimo da ćemo danas imati budžet ako se odlučimo zbog dobre volje da glasamo u dva koraka. Dakle, ne postoji dovoljan nivo političke saglasnosti i onda treba biti realan, a postoji procedura po kojoj ga, ipak, možemo dobiti do nove godine. I mislim, imao sam nešto potrebu da to kažem, zato što smo svi pod pritiskom, da bi dobro bilo da priznamo tu realnost i da danas ga podržimo bez problema u prvom čitanju, da u skraćenoj amandmanskoj proceduri uvažimo ono šta je očigledno podrška svih, a da sve drugo ostavimo za neka druga vremena. Sve van ovoga, ipak, samo mogu biti i lijepe i plemenite želje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Evo, ja ću vrlo kratko. Naravno, ne bih da kvarim ovu idilu unutar Kolegija oko ovog pitanja, ali moram prokomentarisati prijedlog uvažene kolegice Hadžiahmetović. Nije prvi put da smo mi ovdje usvojili složene zakone i spojili dva čitanja na ovakav način. Imali smo mi do sad složenih zakona koje smo usvajali ovako. I tu je kolega Bajazit u pravu. Postojao je tada visok stepen političke saglasnosti. Naime, postojala su tada 22 poslanika za to, ako se to može nazvati visokim stepenom političke saglasnosti, posebno kad se govori o onim policijskim zakonima.

No, prvi put bi bilo da se na ovakav način usvoji budžet. Dakle, ja sam rekao i na Proširenom kolegiju, najviše bi mi odgovaralo, kao opozicionom poslaniku, da se sastave ova dva čitanja i to bi bilo ovako jako dobro za medije, posebno one koji nisu skloni ovoj parlamentarnoj većini i zaista bi se od ovoga dala napraviti dobra priča. Ali mislim da zaista nije ni mudro, ni svrsishodno, i kako god hoćete, usvojiti budžet bez mogućnosti da se na njega amandmansi djeluje. Tako da ja neću podržati ovaj prijedlog kolegice Hadžiahmetović, uz puno uvažavanje, naravno, nekih od ovih razloga. Ja mislim da sve ove razloge mi možemo prevazići do nove godine, odnosno, ukoliko želi parlamentarna većina da usvoji budžet, onda može prevazići i do Nove godine.

Naravno, sad možemo postaviti pitanje zbog čega smo došli u cajtung. Ko je odgovaran za troškove današnje sjednice? Kako je moguće da Predsjedništvo BiH i Fiskalni savjet nemaju koordinaciju ili nemaju dovoljnu komunikaciju? Kako je moguće i puno toga još vezano za ovaj budžet? Ali, to je možda neka druga tema za neku drugu priliku uopšte o odnosima institucija unutar BiH i posljedicama tih odnosa. Valjda je Predsjedništvo BiH, kao najodgovorniji organ u ovoj zemlji i najodgovornije institucije u ovoj zemlji, između ostalog, i za pitanja budžeta, još uvijek po Ustavu je tako, imalo komunikaciju sa Fiskalnim savjetom. Valjda je poruka da jedan član Predsjedništva BiH ne glasa o ovome bila dovoljna poruka da ne treba ići s tim prijedlogom budžeta. I hoćemo li danas ove troškove fakturirati Predsjedništvu BiH? Ili ćemo mi što smo došli danas ovdje biti odgovorni zato što smo došli, pa napravili troškove?

Ja mislim da se stvari moraju ovdje uozbiljiti i to je, takođe, jedan od razloga zbog čega ja ne mislim da treba danas raspravljati o oba budžeta, odnosno, o oba čitanja budžeta, bez obzira, ponavljam, na razloge koje je kolegica ovdje iznijela.

Što se tiče samog budžeta, ja sam sad ovdje malo pogledao, očito da moja replika nije nikoga nasekirala tako da ministar nije poslije toga izašao da govori, predsjedavajući ga nije ni pozvao da obrazloži, itd. Onda sam se ja malo trudio ovdje da, bar ono na što sam ja imao primjedbi, provjerim da li se šta desilo i moram reći da se nije desilo, pa čak ni ona priča oko vrlo malih para, a po zaključku ovog doma, a radilo se o onim sredstvima za radnike koji su ostali bez posla, u stvari, za vođenje sudskih sporova za one radnike koji su ostali bez posla u Hrvatskoj u periodu od '91.-'95. godine, iako sam ja i tada obrazlagao da su ta sredstva do sada obezbjeđivale organizacije Španije i SAD i da oni to ne rade od 2008. godine i da bi bilo dobro pomoći tim ljudima. Evo, nažalost, ni tako mala cifra nije naišla na dobru volju, naravno, ovo dobru volju stavljam pod navodne znake, Savjeta ministara BiH, čini mi se da je ono sada, a ne Predsjedništvo BiH, izbilo u prvi plan kad se radi o ovom Prijedlogu budžeta.

I ovim završavam, dakle, bilo bi dobro kad bi kolegica Azra povukla svoj prijedlog koji očito znači..., već sada iz ovih rasprava se vidi da nema kritične većine tako da se i ne izjašnjavamo o ovome, jer mislim da ovaj prijedlog ni u kojem slučaju nije mudar.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja ću govoriti povodom diskusije kolege Novakovića i njegove izjave da neće podržati ovaj prijedlog i prijedlog koji sam dala u smislu izjašnjavanja Doma o eventualnom drugom čitanju danas, ali jednako tako sam razumjela da neće podržati ni Prijedlog budžeta, je li? I bez obzira kakav bio budžet, mi ovdje svi znamo da gospodin Momčilo Novaković neće podržati budžet, ni principe, ni drugo čitanje, jer je to pozicija koja mu omogućava takav stav.

Međutim, ja hoću da se vratim na ovo što je rečeno, a to je da nije mudro da idemo bez amandmana. Ja se potpuno slažem. Ja sam samo rekla da se mi svi upitamo jesu li naše eventualne korekcije koje ćemo učiniti u amandmanskoj fazi takve specifične težine da to radimo u narednom periodu, imajući u vidu, naravno, i koristi i štete opredjeljenja i za jedno i za drugo. Ja cijenim da je bolje da to uradimo danas. I mi bismo isto imali primjedbi i mogli bismo otvoriti i mnoge velike teme i priče vezano za funkcionisanje državnih institucija, za sredstva od sukcesije, za poziciju poštovanja zaključaka koje je ovaj parlament donio, itd., ali jednako tako smo svjesni vremena u kojem se ova država nalazi, i svi budžeti, i generalni budžet, budžet generalne vlade, itd., i u tom smislu je išao moj prijedlog.

I drugo, gospodinu Novakoviću ispravka krivog navoda. Ne bi ovo bilo prvi put da čak i složen zakon, čak i po ovom Poslovniku, po članu 106., tačka 4., ovaj parlament usvaja, odnosno razmatra u oba čitanja. Čak i kad je u pitanju budžet, to ne bi bilo prvi put, jer je i u prethodnom sazivu parlamenta, iako jeste bio drugačiji poslovnik, imali smo takav slučaj. Prema tome, to je dobra priča za medije, ako Vam treba argument takve vrste, naći ćemo i za to.

No, bez obzira, samo povodom Vaših argumenata, uvažavajući sve argumente koji su ovdje izneseni, ja posebno se referiram na argumente gospodina Živkovića, ja vas molim da ozbiljno razmotrimo prijedlog da danas ovaj budžet razmatramo i u drugom čitanju. Uostalom, drugi dom ovog parlamenta će ga razmatrati u oba čitanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić, diskusija. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, članovi Vijeća ministara BiH, cijenjeni gosti, kolegice i kolege.

Ja ću vrlo kratko, zbilja, jer sam na zadnjoj našoj sjednici, kao i većina mojih kolega, u raspravi koja je trajala negdje oko 2,5 sata, i ja govorio o Prijedlogu proračuna institucija BiH za 2010. godinu i ne mislim sada to ponavljati. Sad želim reći nekoliko argumenata i razloga za našu odluku da se odlučimo da danas ovaj dokument, odnosno, ovaj zakon raspravimo i u drugom čitanju kako bismo, ipak, ostavili bar malo prostora Domu naroda da dobije naš prijedlog, a tako je po Ustavu, Prijedlog ovog zakona, i da ga bar može dobiti dva dana ili tri prije svoje sjednice koja je zakazana, kao što znamo, za 30. ovog mjeseca.

Ovaj dokument je od 5.11., kad je usvojen na Vijeću ministara, zapravo nama poznat. To je 95 ili i više 99% onog što je utvrđeno na sjednici Vijeća ministara BiH prije mjesec i po dana. Dakle, nama je ovaj dokument poznat već mjesec i po dana i svi mi ovdje, i neki drugi koji nisu ovdje, a bili su zainteresirani, mogli smo dobro proučiti ovaj dokument i sve ... vezano o tome reći svoje sudove, svoje stavove nezadovoljstva ili pohvale, itd. Prema tome, bilo je vremena.

Sada, da li je moguće nešto značajnije promijeniti, hoćemo li uskratiti pravo zastupnicima koji misle amandmansi djelovati ako danas odlučimo da odradimo oba čitanja? Ja mislim da nećemo, iz prostog razloga što su ovdje svi imali priliku, imaju još uvijek, naravno rasprava traje, reći svoje mišljenje i svoje sudove o budžetu kao cjelini, o svim njegovim dijelovima, stavkama, ciljevima, da li je moguće realizirati ono što je zacrtano u našim programskim dokumentima, da li se osiguravaju sredstva za realizaciju tih ciljeva kroz ovaj proračun.

Međutim, isto tako mislim da, ako sagledamo to, ja ću sada reći realno iz moje perspektive, pitanje je da li je moguće nešto značajnije promijeniti. Evo zašto. Okvir je utvrdilo Fiskalno vijeće, Predsjedništvo BiH je jedanput to korigiralo, pa opet odavdje se vratilo da se vrati u te okvire, itd. Komisija je rekla svoj stav koji je opet uvažio jedno, dakle, da bude u okviru onoga što je utvrdilo Fiskalno vijeće, a da se uvaži dijelom, ili u punoj mjeri, i ono što je Predsjedništvo BiH, kao tijelo izvršne vlasti u ovoj zemlji, utvrdilo u svom Prijedlogu proračuna. Vijeće ministara BiH je ponovo sjelo i sukladno Zaključku koji je bio donesen od ovog parlamenta prije tjedan dana, uvažilo i jedan i drugi zahtjev. Dakle, u okviru koje je utvrdilo Fiskalno vijeće, uvažio se prijedlog i stav i traženje Predsjedništva BiH. Kako je to urađeno, vidimo ovdje.

Juče, na sjednici Komisije, o tome je ovdje bilo malo govora, niko od članova Komisije nije našao primjedbu na način kako je to uradilo Vijeće ministara BiH. Dakle, niko nije ni mislio da je to moguće drugačije uraditi i da ne treba to uraditi i to baš na takav način. To treba ovdje reći. To je istina. To je činjenica. E sad, postavlja se ovdje pitanje, da li je moguće sve ono što je zacrtano, ono da se ove godine uradi i podrži kroz Proračun institucija BiH, uraditi sa ovako, na neki način, ipak i nategnutim proračunskim sredstvima. Gdje je smanjena, zna se koja stavka, za 17,6%, što je značajno smanjenje ako imamo na umu činjenicu da su zahtjevi od budžetskih korisnika bili veći otprilike na ovim stavkama za nekih 30%, minus ovih 17,5%, otprilike je to(?), sredstva za te namjene su skoro prepolovljena. I ja mislim da je stvarno ostalo vrlo malo prostora u ovom okviru uraditi značajnije preraspodjele na bilo koje stavke. I zato smatram stvarno da nemamo puno prostora.

Ovi zaključci, još ću ih samo kratko prokomentirati, s jučerašnje sjednice Komisije, mislim da su korektni i da ih treba uraditi i na ovaj način provesti. Opet se imao na umu jedan fleksibilan pristup, cijeneći činjenicu da je vremena vrlo malo i da je moguće danas da budu dva ishoda. Dakle, jedan je da ide i da se otvori i amandmanska faza, a drugi, koji ja zagovaram i Klub HDZ-a BiH, da danas idemo u oba čitanja i opet se osigurava, kroz tekst ovih zaključaka, da oni budu provedeni na jedan drugačiji način, ali ipak provedeni.

I ovdje isto tako druga dva zaključka koji govore o tome da se obvezuje Vijeće ministara BiH da informira ovaj dom, očekujem to slično i od Doma naroda, kako i na koji način se rješavaju pitanja vezana za rješavanje smještaja, da se ti troškove smanje, da se uradi jedan

program osiguranja prostora kako bi se pristupilo namicanju, nabavljanju, kupnji tih prostora, rješavanju, i da se smanje ovih troškovi koji su stvarno previsoki. Mislim da je to vrlo korektno. I s druge strane, isto tako, vezano za izbjeglice i prognanike, traži se da se tromjesečno informira ovaj dom o realizaciji ovog projekta, jer bilo je u ovoj godini, koja je, evo, na izmaku, puno primjedbi da su ova sredstva rezervirana, da nisu upotrijebljena, itd., što je samo jednim dijelom istina. Međutim, realizacija ide, ali se sredstva troše sukladno utvrđenim procedurama koje smo mi utvrdili kroz Zakon, prije svega, o javnim nabavkama i još neke druge zakone koji se tiču i pitanja koja se rješavaju na lokalnoj razini. Prema tome, sredstva se implementiraju, pitanje je da li je moguća brža dinamika.

I, evo, da ja na kraju zaključim, da ne oduzimam vrijeme svima, ništa novo nisam rekao osim podvukao, evo još jedanput, zahtjev i obrazložio dijelom, ako sam uspio, da danas idemo u oba čitanja jer nemamo što očekivati, možemo samo otvaranjem amandmanske faze dovest u veći rizik postizanje cilja, a to je da u ovoj godini imamo, sa 30.12., usvojen Proračun institucija BiH u našem Domu u oba čitanja i u Domu naroda u oba čitanja. Vodimo računa i o tome da naše kolege u Domu naroda trebaju, znači, nemaju šanse niti za kvalitetnu komisijsku fazu, a naročito nemaju za amandmansku fazu. Ja mislim da ćemo učiniti dobro ono što možemo, da danas se odlučimo, izglasamo da idemo u oba čitanja, rekao sam iz kojih razloga.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Glasanje u 12.30 sati.

Zahvaljujem.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas, zauzmite svoja mjesta. Glasamo, molim vas. Da li ovaj klub može bez Slavka funkcionisati.

Kolegice i kolege poslanici, **glasamo o Prijedlogu zakona u prvom čitanju, sa Mišljenjem naše Komisije za finansije i budžet.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 30, protiv 2, suzdržanih 2, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da smo usvojili Prijedlog zakona o budžetu sa Mišljenjem Komisije za finansije i budžet.

Glasamo o **Prijedlogu zaključka uvaženog poslanika Martina Raguža.**

Uvaženi poslanik, izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se predsjedatelju, tehnička je bila greška, isprika svima, nije 400.000 nego 400 miliona, ovaj zapisnik se odnosi....

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 28, protiv 3, suzdržanih 2, nedovoljna entitetska većina.

Ovaj zaključak ćemo na usaglašavanje.

Molim vas, sad prelazimo na glasanje o prijedlogu poslanika **Azre Hadžiahmetović, prijedlog je da se Zakon o budžetu danas razmatra u drugom čitanju.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 17, protiv 16, suzdržanih 1, nedovoljna entitetska većina.

Idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 17, protiv 16, suzdržanih 1, protiv nedovoljne 2/3 iz RS, SDS je spasio stvar.

DRAGO KALABIĆ

Molim vas.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Molim vas nema.

DRAGO KALABIĆ

Ponovit ćemo glasanje, prije toga, 5 minuta pauze.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, dopustite da pokušamo da privedemo kraju ovo glasanje. Na prijedlog Kluba SNSD-a, u drugom krugu glasa se o Prijedlogu uvažene poslanice Azre Hadžiahmetović da se pređe na drugo čitanje odmah danas.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 17, protiv 16, suzdržanih 1, protiv iz RS su 2/3.

Konstatujem da nismo usvojili ovaj zaključak.

Koleginice i kolege, napominjem da je 68. sjednica Doma zakazana za 30.12. Želim ovim putem da čestitam božićne praznike svima onima koji slave.

Hvala na saradnji, zatvaram 67. sjednicu Doma.

Sjednica završena u 13.17 sati.